

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASTOFNUN

Þjónusta Barnahúss: reynsla barna og ungmenna á skýrslutöku og meðferð árin 2007-2009

Anna Kristín Newton
Elín Hjaltadóttir
Heiður Hrund Jónsdóttir

© Rannsóknastofnun í barna- og fjölskylduvernd (RBF)
ISBN: 978-9935-9026-7-2
Útgáfuár: 2011
Útgáfustaður: Reykjavík.
Útgefandi: Rannsóknastofnun í barna- og fjölskylduvernd
www.rbf.is

EFNISYFIRLIT

Helstu niðurstöður:	3
<i>Samanburður á skýrslutöku í Barnahúsi og skýrslutöku í dómstól</i>	3
<i>Samanburður varðandi upplifun barna og ungmenna af meðferð í Barnahúsi eftir því hvar þau fóru í skýrslutöku</i>	4
Tilgangur og markmið	5
Framkvæmd og heimtur	6
Bakgrunnsupplýsingar	8
Skýrslutaka í Barnahúsi og dómstólum	14
<i>Viðhorf til skýrslutöku</i>	16
<i>Umhverfi skýrslutökunnar</i>	23
<i>Læknisskoðun</i>	27
Samantekt og umræða um skýrslutöku	36
Meðferð í Barnahúsi	38
Samantekt og umræða um meðferð í Barnahúsi	60
Heimildir	62
Viðauki I: Spurningalisti fyrir foreldra	63
Viðauki II: Spurningalisti fyrir ungmenni	69
Viðauki III: Bréf til þátttakenda	75

Önnu Kristínu Newton og Elínu Hjaltadóttur, sálfræðingum, var falið í samstarfi við Rannsóknastofnun í barna- og fjölskylduvernd að kanna þjónustu Barnahúss á árunum 2007-2009 fyrir Barnaverndarstofu. Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands var falin framkvæmd og tölfræðileg úrvinnsla. Í þessari skýrslu verða birtar niðurstöður könnunarinnar. Skýrslunni er skipt í tvo hluta. Í fyrri hlutanum er greint frá niðurstöðum er varða upplifun barna, ungmenna og foreldra þeirra af skýrslutöku vegna meints kynferðisofbeldis sem þau hafa orðið fyrir. Þar er borið saman upplifun þeirra sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi (70%) og þeirra sem fóru í skýrslutöku í dómstól (30%) á árunum 2007-2009. Síðari hlutinn greinir frá upplifun sömu svarenda af meðferð og þjónustu í Barnahúsi.

HELSTU NIÐURSTÖÐUR:

Samanburður á skýrslutöku í Barnahúsi og skýrslutöku í dómstól

Skýrslutaka í Barnahúsi

- Mikill meirihluti barna og ungmenna sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi voru stúlkur (84%). Hlutfallslega voru flest börnin á aldrinum 13-15 ára (39%) en meðalaldur var 12,4 ár.
- Sextíu prósent þeirra barna og ungmenna sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi voru af landsbyggðinni og 40% bjuggu á höfuðborgarsvæðinu.
- Í 83% tilvika voru svarendur sáttir við skýrslutökuna í Barnahúsi og 73% töldu að einstaklingurinn sem tók skýrsluna hafi haft góða nærveru.
- Flestum (74%) fannst sem að skýrslutakan hafi verið útskýrð fyrir þeim á fullnægjandi hátt áður en hún fór fram en tæplega helmingur (48%) ungmenna í könnuninni fannst skýrslutakan í Barnahúsi erfiðari en þau áttu von á.
- Nær tveir þriðju svarenda (61%) töldu sig hafa fengið greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk.
- Heilt yfir töldu foreldrar og ungmenni að þeim eða börnum þeirra hafi liðið betur (39%) eftir skýrslutökuna en 26% foreldra og ungmenna töldu að þeim eða barni þeirra hafi liðið verr eftir skýrslutökuna.
- Langflestir (86%) töldu staðsetningu Barnahúss góða, 69% töldu húsnæðið aðlaðandi og afþreyingin í biðstofu var talin aldursamsvarandi í um 50% tilfella.

Skýrslutaka í dómstól

- Mikill meirihluti barna og ungmenna sem fóru í skýrslutöku í dómstól voru stúlkur (94%). Hlutfallslega voru flest börnin á aldrinum 13-15 ára (49%) en meðalaldur var 13,11 ár.
- 69% þeirra barna og ungmenna sem fóru í skýrslutöku í dómstól voru af landsbyggðinni og 31% bjó á höfuðborgarsvæðinu.
- Í 70% tilvika voru svarendur sáttir við skýrslutökuna í dómstóli og 66% töldu að einstaklingurinn sem tók skýrsluna hafi haft góða nærveru.
- Rúmlega helmingur aðspurðra (60%) fannst skýrslutakan hafa verið útskýrð fyrir þeim á fullnægjandi hátt áður en hún fór fram en 60% ungmenna fannst skýrslutakan í dómstól erfiðari en þau áttu von á.
- Tæplega helmingur svarenda (44%) taldi sig hafa fengið greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk.
- Þriðjungur foreldra og ungmenna (33%) taldi að þeim eða börnum þeirra hafi liðið betur eftir skýrslutökuna en 27% foreldra og ungmenna töldu að þeim eða barni þeirra hafi liðið verr eftir skýrslutökuna.
- Aðspurð töldu 42% svarenda að staðsetning dómstóla væri góð, 23% töldu húsnæðið aðlaðandi og afþreyingin í biðstofu var talin aldursamsvarandi í um 36% tilfella.

Samanburður varðandi upplifun barna og ungmenna af meðferð í Barnahúsi eftir því hvar þau fóru í skýrslutöku

Börn sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi

- Tæplega helmingur (44%) barna og ungmenna sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi fékk einnig meðferð þar að skýrslutöku lokinni.
- Ungmenni og foreldrar fengu í 67% tilvika upplýsingar um hvers konar hegðun þau gætu átt von á að þau/barn þeirra sýndi í kjölfar ofbeldisins og 77% töldu sig fá skýrar upplýsingar, frá starfsfólki Barnahúss, um hvernig þau gætu tekist á við þessa hegðun.
- Nær þrír fjórðu svarenda (74%) fengu upplýsingar um hvernig þeim eða barni þeirra gæti liðið í kjölfar ofbeldisins og töldu 76% að þau hefðu fengið skýrar upplýsingar frá starfsfólki Barnahúss um hvernig hægt væri að takast á við þá liðan.
- Rúmlega helmingur svarenda (52%) taldi að öllum spurningum þeirra um meðferð í Barnahúsi hafi verið svarað af starfsfólki og 70% ungmenna og foreldra töldu að þeim eða barni þeirra hafi liðið betur að meðferð lokinni.
- Langflestir (94%) foreldrar og ungmenni upplifðu góðar móttökur frá starfsfólki Barnahúss, fannst starfsfólkið vera almennilegt (93%) og að hlustað væri á það sem þau höfðu að segja (82%). Vel flestum (82%) fannst sem þau gætu treyst starfsfólki Barnahúss.
- Tveir þriðju hlutar svarenda (66%) voru mjög ánægðir með heildarþjónustu Barnahúss og í 83% tilvika fannst þeim að starfsfólk Barnahúss hafi veitt alla þá þjónustu sem það gat.
- Flestir (92%) myndu mæla með þjónustu Barnahúss fyrir börn og ungmenni sem hafa orðið fyrir kynferðislegu ofbeldi.

Börn sem fóru í skýrslutöku í dómstól

- Tæplega áttatíu prósent (79%) barna og ungmenna sem fóru í skýrslutöku í dómstól fengu meðferð í Barnahúsi að skýrslutöku lokinni.
- Ungmenni og foreldrar fengu í 78% tilvika upplýsingar um hvers konar hegðun þau gætu átt von á að þau eða barn þeirra sýndi í kjölfar ofbeldisins og 86% töldu sig fá upplýsingar um hvernig þau gætu tekist á við þá hegðun.
- Flestir (92%) fengu upplýsingar um hvernig þeim/barni þeirra gæti liðið í kjölfar ofbeldisins og töldu 77% svarenda að þau hafi fengið skýrar upplýsingar um hvernig hægt væri að takast á við þessa liðan.
- Tæplega þrír fjórðu svarenda (70%) töldu að öllum spurningum þeirra um meðferð í Barnahúsi hafi verið svarað af starfsfólki og 77% töldu að þeim eða barni þeirra hafi liðið betur að meðferð lokinni.
- Langflestir (97%) foreldrar og ungmenni upplifðu góðar móttökur frá starfsfólki Barnahúss, öllum (100%) fannst starfsfólkið almennilegt og hlustað hafi verið á það sem þau höfðu að segja (97%). Flestum (89%) fannst sem þau gætu treyst starfsfólki Barnahúss.
- Tveir þriðju hlutar svarenda (66%) voru mjög ánægðir með heildarþjónustu Barnahúss og í 71% tilvika fannst þeim að starfsfólk Barnahúss hafi veitt alla þá þjónustu sem það gat.
- Nær allir (94%) myndu mæla með þjónustu Barnahúss fyrir börn og ungmenni sem hafa orðið fyrir kynferðislegu ofbeldi.

TILGANGUR OG MARKMIÐ

Barnaverndarstofa fól Önnu Kristínu Newton og Elínu Hjaltadóttur, sjálfstætt starfandi sálfræðingum, að hanna og framfylgja úttekt á þjónustu Barnahúss í samstarfi við Rannsóknarstofnun í barna- og fjölskylduvernd (RBF), en slík könnun hefur ekki áður verið gerð. Framkvæmd könnunarinnar var í höndum Félagsvísindastofnunar HÍ. Heiður Hrund Jónsdóttir, verkefnastjóri Félagsvísindastofnunar og einn þriggja höfunda, sá um gagnaöflun og úrvinnslu gagna. Markmið könnunarinnar var að greina hvernig notendur Barnahúss upplifa gæði þjónustunnar. Sérstaklega var óskað eftir samanburði á viðhorfum skjólstæðinga Barnahúss við skýrslutöku eftir því hvort skýrslan var tekin í Barnahúsi eða við dómstól. Heiður sá um alla tölfræðilega úrvinnslu og framsetningu á töflum og myndum. Anna Kristín og Elín sáu um að hönnun matstækis, túlkun á niðurstöðum og skýrsluskrif.

Barnahús var tekið í notkun þann 1. nóvember 1998 og hefur það hlutverk að vinna með öllum barnaverndaryfirvöldum, sem og öðrum fagaðilum, að málum barna þar sem grunur leikur á að þau hafi sætt kynferðislegu ofbeldi. Þjónusta Barnahúss er margþætt og felur meðal annars í sér könnunarviðtöl vegna gruns um kynferðislegt ofbeldi, læknisskoðun, rannsóknarviðtöl sem og greiningu og meðferð. Barnahús er byggt að bandarískri fyrirmynd, svokölluðum Childrens Advocacy Centers (CAC) þar sem megináherslan er lögð á mæta þörfum barna við rannsókn og meðferð mála þar sem grunur leikur á að þau hafi sætt kynferðislegu ofbeldi (Cross, Jones, Walsh, Simone og Kolko, 2007; Cross, Jones, Walsh, Simone, Kolko, Szczepanski, Lippert, Davison, Cryns, Sosnowski, Shadion og Magnuson, 2008). Meginmarkmið Barnahúss er að draga úr líkum á áfalli sem börn geta orðið fyrir við að rifja upp erfiða atburði einkum ef þau þurfa að gera það endurtekið. Barnahús veitir einnig sérhæfða meðferð fyrir börn sem grunur leikur á að hafi orðið fyrir kynferðisbroti og er lagt mikið upp úr því að meðferðin byggi á viðurkenndum aðferðum (Barnaverndarstofa, 2011; Þorbjörg Sveinsdóttir, 2011).

Við uppsetningu Barnahúss var sérstaklega hugað að upplifun barna sem þurfa að takast á við þá reynslu að fara í skýrslutöku og/eða meðferð vegna þess að þau hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi. Lögð er áhersla á að gera umhverfi Barnahúss sem barnvænast og á það bæði við um innri og ytri þætti starfseminnar. Til dæmis er Barnahúss staðsett í rólegu íbúðahverfi og húsgögn eru valin sérstaklega með börn í huga. Hvað varðar innri þætti hafa allir þeir sérfræðingar sem starfa hjá Barnahúsi fengið sérhæfða þjálfun í viðtalstækni (*forensic interviewing*). Aðferð þessi er talin vera bæði áreiðanleg og réttmæt og er til þess fallin að draga úr líkum á að börn/ungmenni gefi upplýsingar vegna þess að þau eru þóknunargjörn eða vegna sefnæmis (Jones, Cross, Walsh og Simone, 2007; Þorbjörg Sveinsdóttir, Jóhanna Kristín Jónsdóttir, Gísli H. Guðjónsson og Jón Friðrik Sigurðsson, 2011). Þessari sérhæfðu viðtalstækni, sem hefur fengið alþjóðlega viðurkenningu, er beitt í skýrslutökum sem teknar eru að beiðni dómstóla í tengslum við meint kynferðisbrotamál og hefur það að markmiði að ná fram staðreyndum um atvikið sem um ræðir. Mikilvægt er gera greinarmun á viðtalstækninni sem notuð er við skýrslutökur í Barnahúsi og svo meðferðarvinnunni sem þar fer fram en um tvö ólík ferli er að ræða.

Öll börn sem hafa sætt kynferðislegu ofbeldi hafa möguleika á að fá meðferð á vegum Barnahúss óháð því hvar þau fóru í skýrslutöku. Meðferðarvinnan er einstaklingsmiðuð og byggir meðal annars á hugrænni atferlismótun (*cognitive behavioural*) sem og áfallamiðari meðferð (*trauma focused therapy*) og fer fram annað hvort í Barnahúsi eða í heimabyggð barns (Barnaverndarstofa, 2008; 2011; Þorbjörg Sveinsdóttir, 2011).

Á árunum 2007-2009 voru 359 skýrslur teknar af börnum og ungmennum, á landinu öllu, vegna gruns um kynferðisbrot gegn þeim. Flest þessara mála (67%) komu til dómstóla á Stór-Reykjavíkursvæðinu eða 239 mál, þar af 129 mál til dómstóls Reykjavíkur. Meðalaldur þeirra barna sem meint brot beindust gegn var 13 ár og voru stúlkur í miklum meirihluta eða 87% tilfella. Af þessum 359 málum tóku starfsmenn Barnahúss 215 skýrslur að beiðni dómstóla (Anna Kristín Newton tók saman 10. júní 2011). Starfsmenn Barnahúss sjá því ekki sjálfir um að taka allar skýrslur er varða kynferðisbrot gegn börnum. Meðferð fyrir börn og ungmenni sem grunur leikur á að hafi sætt kynferðislegu ofbeldi er veitt í Barnahúsi og stendur öllum börnum og ungmennum til boða óháð því hvar þau fóru í skýrslutöku.

FRAMKVÆMD OG HEIMTUR

Þýðið sem könnun þessi tók til samanstóð af öllum þeim börnum sem höfðu farið í skýrslutöku eða lokið meðferð í Barnahúsi á árunum 2007-2009, alls 226 börn. Svarendur könnunarinnar voru í meirihluta tilfella foreldrar (forsjáraðilar/forráðamenn) þeirra barna en einnig voru ungmenni sem höfðu fengið þjónustu á sama tímabili og voru orðin átján ára, þegar könnunin var framkvæmd, beðin um að taka þátt. Foreldrar ungmenna sem nutu þjónustu Barnahúss á árunum 2007-2009 og svara sjálf könnuninni (18 ára og eldri) voru ekki beðnir um að taka þátt í henni.

Hannaður var sértækur spurningalisti til að leggja mat á upplifun notenda Barnahúss af þjónustunni. Taka skal fram að spurningalistinn var ekki staðlaður heldur voru atriðin valin út frá þjónustubáttum sem starfsfólk Barnahúss, Barnaverndarstofu og rannsakendur töldu mikilvæga ásamt því sem hafðar voru til hliðsjónar þjónustukannanir sem hafa verið lagðar fyrir í Bandaríkjunum í svonefndum Child Advocacy Centers (Jackson, 2004; Jones, 2007). Tvær útgáfur af spurningalistanum voru gerðar þar sem þýðið var í raun tvískipt: foreldrar barna yngri en átján ára og ungmenni, átján ára og eldri, sem höfðu notið þjónustu Barnahúss á árunum 2007-2009. Spurningarnar á báðum listunum voru í öllum meginatriðum þær sömu en foreldralistinn var einni spurningu lengri (sjá viðauka 1) en listinn sem lagður var fyrir ungmennin (sjá viðauka 2) eða alls 36 spurningar. Spurningarnar voru bæði opnar og lokaðar og tóku til ýmissa þátta, s.s. upplifun af skýrslutöku, læknisskoðun, umhverfi og viðmót starfsfólks Barnahúss sem og gæði meðferðar. Þar sem hér er um að ræða könnun á þjónustubáttum og starfsemi Barnahúss var úttektin tilkynnt til Persónuverndar en rannsakendur gerðu samning við Barnverndarstofu um framkvæmd og meðferð allra persónugreinanlegra upplýsinga.

Þann 14. október 2010 var sent út kynningarbréf (sjá viðauka 3), í pósti, til allra í þýðinu. Í því bréfi var tilgreint hver tilgangur könnunarinnar væri, tekið var fram hvornig farið yrði með upplýsingar, að svarendum væri ekki skylt að taka þátt í könnuninni og að þeim væri gefinn kostur á að svara í gegnum síma eða í netkönnun. Eins fengu þátttakendum upplýsingar um hvert þeir gætu snúið sér ef einhverjar spurningar vöknudu. Kynningarbréfinu var fylgt eftir með símtali á tímabilinu 18.-24. október 2010 þar sem spyrjar á vegum Félagsvísindastofnunar Háskóla Íslands buðu þátttakendum að samþykkja eða hafna þátttöku í könnuninni. Þeir sem samþykktu að svara fengu val um að gera það símleiðis eða að fá könnunina senda til sín í netpósti. Þeir sem óskuðu eftir að svara netkönnunni fengu hana senda, í uppgefið netfang. Var netkönnunni fylgt eftir með ítrekun í gegnum netpóst,

tvisvar, sem og að hringt var til að minna á og þá einnig boðið upp á að svara könnuninni í gegnum síma. Síðasta svarið barst þann 13. nóvember 2010. Alls fengust svör frá 123 einstaklingum en nánari útlitun á heimtum má sjá í töflu I.

Tafla I. Framkvæmd könnunarinnar

Upplýsingasöfnun	18.-24. október 2010 ¹
Framkvæmdarmáti	Símakönnun og netkönnun
Fjöldi í þýði	226
Fjöldi svarenda	123
Brúttó svarhlutfall	54%
Nettó svarhlutfall	59%

Svarhlutfallið var 59% þegar tekið hefur verið tillit til þeirra sem ekki gátu tekið þátt vegna veikinda eða bágrar íslenskukunnáttu. Þegar kyn, aldur og búseta svarenda eru borin saman við dreifingu kyns, aldurs og búsetu í þýði, má sjá að svarendahópurinn endurspeglar þýðið vel (sjá töflu II) en taka skal fram að í þeirri greiningu sem á eftir kemur var miðað við aldur barna/ungmenna þegar þau fóru í skýrslutöku en ekki aldur þeirra þegar könnunin var framkvæmd.

Þá ber að nefna að nokkrar takmarkanir voru á úttektinni. Úttektin náði til tveggja mismunandi hópa, þ.e. foreldra yngri barna annars vegar og ungmenna sem sjálf hafa notið þjónustu Barnahúss hins vegar. Getur því reynst erfitt að draga ályktanir þar sem annar hópurinn (ungmennin) voru beinir notendur þjónustu Barnahúss á meðan foreldarnir hafa takmarkaðri upplifun af þjónustunni. Um var að ræða fremur lítið úrtak með ójöfnum hópum. Hafði það áhrif á hvers konar framsetning var valin og er hér um að ræða könnun en ekki rannsókn og því ekki hægt að tala um marktækan mun milli hópanna sem bornir eru saman (foreldra ungra barna og ungmenna). Þá ber að hafa í huga að könnunin nær eingöngu til 123 af þeim 359 börnum sem fóru í skýrslutöku, vegna meints kynferðisbrots, á árunum 2007-2009 og í mun minna mæli til þeirra sem höfðu farið í skýrslutöku í dómstól. Til viðbótar, eins og sést í töflu II, voru drengir í úrtakinu mjög fáir eða 15 alls. Það er því varhugavert að draga ályktanir af kynjagreindum svörum.

Niðurstöður hverrar spurningar í könnuninni eru birtar og eftir því sem við á eru settar fram tíðnitöflur, bakgrunnstöflur og myndir. Í tíðnitöflum er sýnt með fjöldatölum og hlutfallstölum hver dreifing svara við spurningunum er. Þar má auk þess sjá reiknuð vikmörk sem gefa vísbendingar um á hvaða bili svörin gætu verið á meðal þeirra sem nutu þjónustu Barnahúss á öðrum tíma en þeir svarendur sem tóku þátt í þessari könnun. Bakgrunnstöflurnar sýna hlutföll og fjölda svara skipt niður eftir bakgrunnspáttunum kyni, aldri barns við skýrslutöku, svaranda (foreldri barns eða ungmennið sjálf), búsetu, staðsetningu skýrslutöku og í nokkrum tilfellum staðsetningu læknisskoðunar. Í töflunum eru aðeins birt svör þeirra sem tóku afstöðu til spurningarinnar. Af þeim sökum er mismunandi fjöldi svara á bak við hverja töflu. Þar sem það á við, eru einnig birt súlurit sem sýna meðaltal svara hvers hóps á mælistiku, sem nær frá einum til fimm eða einum til tíu. Meðaltalið sýnir hve jákvæð eða neikvæð afstaða svarenda er að jafnaði. Því nær einum sem meðaltalið er, því neikvæðari er

¹ Svör bárust á Netinu til 13. nóvember 2010

afstaðan en því nær fimm eða tíu sem meðaltalið er, því jákvæðari er afstaðan. Einnig eru birtar myndir þar sem það á við sem sýna hlutföll svarenda í afstöðu sinni til þeirra svarmöguleika sem í boði voru.

Tafla II. Hlutfallsleg skipting kyns, aldurs og búsetu í þýði og svörum

	Fjöldi í þýði	Hlutfall í þýði	Fjöldi svarenda	Hlutfall svarenda	Brúttó svarhlutfall
Kyn					
Drengur	25	11,1%	15	12,2%	60,0%
Stúlka	201	88,9%	108	87,8%	53,7%
Aldur					
5-9 ára	32	14,2%	19	15,4%	59,4%
10-14 ára	52	23,0%	30	24,4%	57,7%
15-19 ára	118	52,2%	61	49,6%	51,7%
20-22 ára	24	10,6%	13	10,6%	54,2%
Búseta					
Höfuðborgarsvæðið	101	47,6%	58	47,5%	57,4%
Landsbyggð	111	52,4%	64	52,5%	57,7%

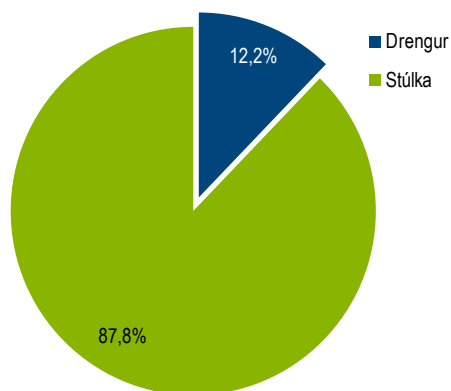
BAKGRUNNSUPPLÝSINGAR

Eftirfarandi myndir og töflur sýna hlutfall svarenda skipt eftir þeim bakgrunnsbreytum sem svör voru greind eftir. Bakgrunnsbreyturnar voru alls fimm: kyn barns, aldur barns, búseta, staðsetning skýrslutöku (Barnhús/dómstóll) og hver svaraði könnuninni (foreldri/ungmenni). Hafa ber í huga að um er að ræða svör úr tveimur áttum þ.e. þeim ungmennum (30%) sem nutu þjónustu Barnahúss á árunum 2007-2009 og voru orðin átján ára eða eldri þegar könnunin var lögð fyrir og svo aftur á móti foreldra (70%) þeirra barna sem ekki voru orðin átján ára þegar könnunin var framkvæmd. Framsetning í töflum og myndum er með þeim hætti að svör foreldra eru greind eftir aldri barnsins á þeim tíma sem að það fékk þjónustu á vegum Barnahúss.

Eins og mynd 1 sýnir voru tæplega 90% þátttakenda, sem nutu þjónustu Barnahúss á árunum 2007-2009, stúlkur. Nánari greining á svörum foreldra og ungmenna sýna að það voru einungis tveir drengir í úrtakinu sem höfðu náð 18 ára aldri þegar könnunin var lögð fyrir og svara þar af leiðandi sjálfir spurningalistunum, hins vegar eru 36 stúlkur sem svara sjálfar listanum (tafla 1B).

Tafla 1A. Kyn svarenda

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Drengur	15	12,2%	5,8%
Stúlka	108	87,8%	5,8%
Fjöldi svara	123	100%	

Mynd 1. Kyn svarenda

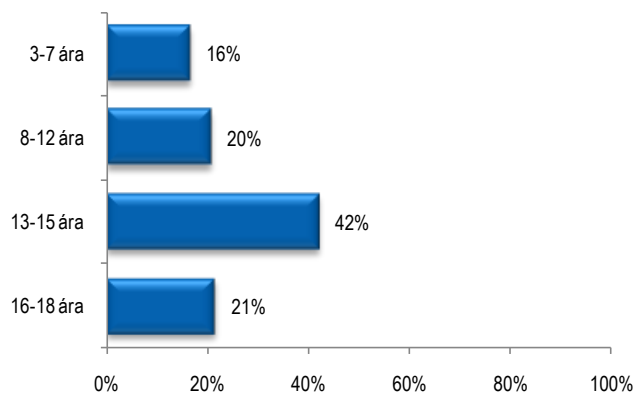
Tafla 1B. Kyn svarenda, greint eftir öðrum bakgrunnspáttum

	Drengur	Stúlka	Fjöldi svara
Heild			
	12%	88%	123
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	30%	70%	20
8-12 ára	12%	88%	25
13-15 ára	8%	92%	51
16-18 ára	8%	92%	26
Svarandi			
Foreldri	15%	85%	87
Ungmennni	6%	94%	36
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	12%	88%	58
Landsbyggð	13%	88%	64
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	16%	84%	83
Dómsþóll	6%	94%	35

Flest þeirra barna sem nutu þjónustu Barnahúss voru á aldrinum 13-18 ára eða 63% (tafla 2A og mynd 2) en meðalaldur var heldur lægri eða 12,4 ár.

Tafla 2A. Aldur svarenda við skýrslutöku

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
3-7 ára	20	16%	6,6%
8-12 ára	25	20%	7,2%
13-15 ára	51	42%	8,8%
16-18 ára	26	21%	7,3%
Fjöldi svara	122	100%	
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 2. Aldur svarenda við skýrslutöku

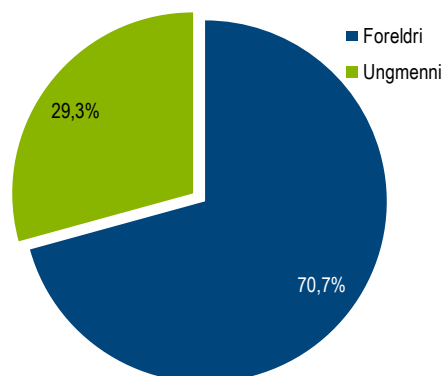
Tafla 2B. Aldur svarenda við skýrslutöku, greint eftir öðrum bakgrunnspáttum

	3-7 ára	8-12 ára	13-15 ára	16-18 ára	Fjöldi svara
Heild					
	16%	20%	42%	21%	122
Kyn					
Drengur	40%	20%	27%	13%	15
Stúlka	13%	21%	44%	22%	107
Svarandi					
Foreldri	23%	29%	47%	1%	86
Ungmenn	0%	0%	31%	69%	36
Búseta					
Höfuðborgarsvæðið	17%	12%	52%	19%	58
Landsbyggð	16%	28%	33%	23%	64
Staðsetning skýrslutöku					
Barnahús	17%	24%	39%	20%	83
Dómstóll	17%	11%	49%	23%	35

Í meirihluta tilfella (70%) voru það foreldrar barnanna sem svöruðu spurningalistanum (tafla 3A og mynd 3). Því eldri sem að börnin voru þegar þau sóttu þjónustu Barnahúss því líklegra var að þau svöruðu könnuninni sjálf, eins og gefur að skilja (tafla 3B).

Tafla 3A. Hver svaraði könnuninni?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Foreldri	87	70,7%	8,0%
Ungmennni	36	29,3%	8,0%
Fjöldi svara	123	100%	

Mynd 3. Hver svaraði könnuninni?

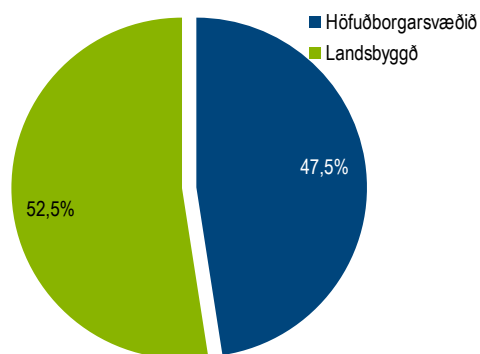
Tafla 3B. Hver svaraði könnuninni, greint eftir öðrum bakgrunnspáttum

	Foreldri	Ungmennni	Fjöldi svara
Heild			
	71%	29%	123
Kyn			
Drengur	87%	13%	15
Stúlka	69%	31%	108
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	100%	0%	20
8-12 ára	100%	0%	25
13-15 ára	78%	22%	51
16-18 ára	4%	96%	26
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	78%	22%	58
Landsbyggð	64%	36%	64
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	70%	30%	83
Dómstóll	69%	31%	35

Skipting þátttakenda eftir búsetu, landsbyggð/höfuðborgarsvæði, var nokkuð jöfn eða 52% á móti 48% (tafla 4A og mynd 4), en hins vegar eru hlutfallslega mun fleiri börn í aldurshópnum 8-12 ára sem búa á landsbyggðinni (72%) en á höfuðborgarsvæðinu (28%) (tafla 4B).

Tafla 4A. Búseta svarenda

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Höfuðborgarsvæðið	58	47,5%	8,9%
Landsbyggð	64	52,5%	8,9%
Fjöldi svara	122	100%	
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 4. Búseta svarenda

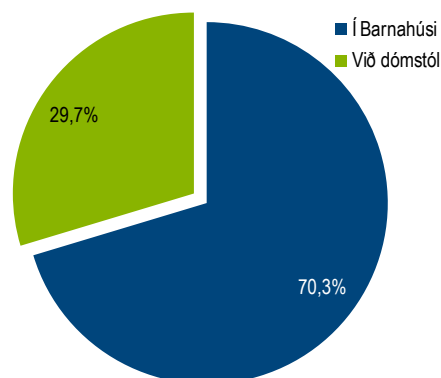
Tafla 4B. Búseta svarenda, greint eftir öðrum bakgrunnspáttum

	Höfuðborgarsvæðið	Landsbyggð	Fjöldi svara
Heild	48%	52%	122
Kyn			
Drengur	47%	53%	15
Stúlka	48%	52%	107
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	50%	50%	20
8-12 ára	28%	72%	25
13-15 ára	59%	41%	51
16-18 ára	42%	58%	26
Svarandi			
Foreldri	52%	48%	86
Ungmenn	36%	64%	36
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	40%	60%	83
Dómstóll	69%	31%	35

Langstærsti hluti barna og ungmenna fóru í skýrslutöku í Barnahúsi (70%) (tafla 5A og mynd 5) og átti það við um alla aldurshópana. Hins vegar fóru mun fleiri börn sem búsett voru á höfuðborgarsvæðinu í skýrslutöku fyrir dómstóla (42%) en börn sem bjuggu á landsbyggðinni (18%) (tafla 5B).

Tafla 5A. Staðsetning skýrslutöku svarenda

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Í Barnahúsi	83	70,3%	8,2%
Við dómstól	35	29,7%	8,2%
Fjöldi svara	118	100%	
Veit ekki	4		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 5. Staðsetning skýrslutöku svarenda

Tafla 5B. Staðsetning skýrslutöku svarenda, greint eftir öðrum bakgrunnspáttum

	Í Barnahúsi	Við dómstól	Fjöldi svara
Heild			
	70%	30%	118
Kyn			
Drengur	87%	13%	15
Stúlka	68%	32%	103
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	70%	30%	20
8-12 ára	83%	17%	24
13-15 ára	65%	35%	49
16-18 ára	68%	32%	25
Svarandi			
Foreldri	71%	29%	82
Ungmenn	69%	31%	36
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	58%	42%	57
Landsbyggð	82%	18%	61

SKÝRSLUTAKA Í BARNAHÚSI OG DÓMSTÓLUM

Skýrslutaka barna og ungmenna sem grunað er að hafi orðið fyrir kynferðislegu ofbeldi fer fram annað hvort í Barnahúsi eða í dómstólum landsins en það er ákvörðun dómara hverju sinni hvar skýrslutakan er framkvæmd. Í einum dómstól, Héraðsdómi Reykjavíkur er séraðstaða til að taka skýrslu af börnum og í flestum tilfellum nýtur dómstóllinn sérfræðipækingu rannsóknarlögreglumanna til að taka skýrslu af börnum fyrir dómstóla. Héraðsdómur Norðurlands eystra hefur einnig oft annan hátt á en að senda barn eða ungmenni í skýrslutöku í Barnahús. Þar hefur dómstóllinn fengið sérfræðing frá Barnahúsi til að aðstoða við skýrslutöku, það er að barnið eða ungmennið fer ekki í Barnahús til skýrslutöku (Barnaverndarstofa 2008; 2011, Þorbjörg Sveinsdóttir; 2011). Eitt af markmiðum könnunarinnar er að kanna hvort að upplifun barna af skýrslutökum sé misjöfn eftir því hvar hún fer fram þ.e. í dómstólum eða í Barnahúsi. Lagðar voru fram spurningar um afstöðu foreldra og ungmenna til umhverfisins sem skýrslutakan fór fram í, framkomu skýrslutökuaðila, upplýsingaflæðis og ef við átti, til læknisskoðunar sem börnin þurfa í sumum tilvikum að fara í.

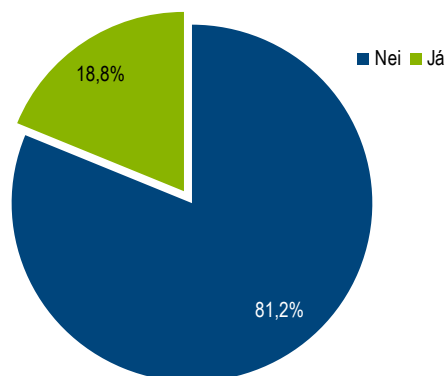
Tafla 6. Í hvaða landshluta er dómstóllinn sem barnið fór/þú fórst í skýrslutöku við?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Reykjavík	27	77%	13,9%
Norðurlandi vestra	1	3%	5,5%
Norðurlandi eystra	3	9%	9,3%
Suðurlandi	2	6%	7,7%
Reykjanesi (Hafnarfirði)	2	6%	7,7%
Fjöldi svara	35	100%	
Skýrslutaka í Barnahúsi	88		
Alls	123		

Þótt það sé í höndum dómara að ákveða hvar skýrslutaka fari fram voru 23% foreldra yngri barna spurð álits í þeim efnum en það var aðeins í undantekningartilfellum (8%) sem að ungmenni voru spurð hins sama (tafla 7B).

Tafla 7A. Varst þú spurð(ur) álits um hvar skýrslutakan ætti að fara fram?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	95	81,2%	7,1%
Já	22	18,8%	7,1%
Fjöldi svara	117	100%	
Veit ekki	5		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 7. Varst þú spurð(ur) álits um hvar skýrslutakan ætti að fara fram?

Tafla 7B. Varst þú spurð(ur) álits um hvar skýrslutakan ætti að fara fram?

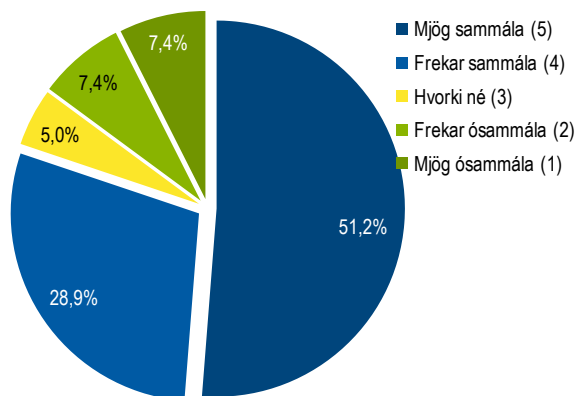
	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	81%	19%	117
Kyn			
Drengur	86%	14%	14
Stúlka	81%	19%	103
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	80%	20%	20
8-12 ára	65%	35%	23
13-15 ára	83%	17%	48
16-18 ára	92%	8%	26
Svarandi			
Foreldri	77%	23%	81
Ungmenni	92%	8%	36
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	80%	20%	55
Landsbyggð	82%	18%	62
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	83%	17%	81
Dómstóll	81%	19%	32

Viðhorf til skýrslutöku

Á heildina litið voru foreldrar og ungmenni sátt við að þau/barnið færi í skýrslutöku (80%) (tafla 8A og mynd 8). Foreldrar barna og ungmenni sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi voru hins vegar sáttari við skýrslutökuna (83%) en þau sem fóru í dómstól (70%) (tafla 8B).

Tafla 8A. Ég var sátt(ur) við að fara/barnið mitt færi í skýrslutöku

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	62	51,2%	8,9%
Frekar sammála (4)	35	28,9%	8,1%
Hvorki né (3)	6	5,0%	3,9%
Frekar ósammála (2)	9	7,4%	4,7%
Mjög ósammála (1)	9	7,4%	4,7%
Fjöldi svara	121	100%	
Veit ekki	1		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 8. Ég var sátt(ur) við að fara/barnið mitt færi í skýrslutöku

Tafla 8B. Ég var sátt(ur) við að fara/barnið mitt færi í skýrslutöku

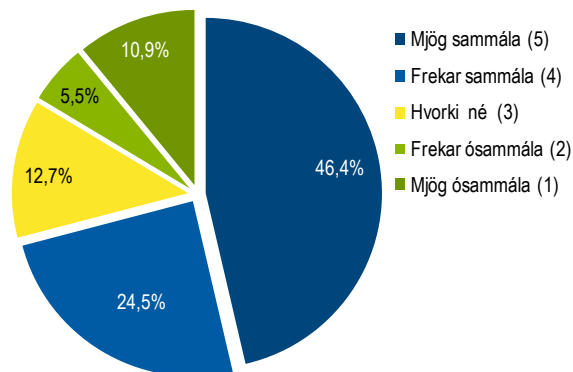
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	51%	29%	5%	7%	7%	121	4,1
Kyn							
Drengur	80%	13%	0%	7%	0%	15	4,7
Stúlka	47%	31%	6%	8%	8%	106	4,0
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	45%	35%	0%	5%	15%	20	3,9
8-12 ára	64%	20%	0%	4%	12%	25	4,2
13-15 ára	50%	26%	8%	10%	6%	50	4,0
16-18 ára	46%	38%	8%	8%	0%	26	4,2
Svarandi							
Foreldri	56%	26%	5%	5%	9%	86	4,1
Ungmenni	40%	37%	6%	14%	3%	35	4,0
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	53%	26%	9%	5%	7%	57	4,1
Landsbyggð	50%	31%	2%	9%	8%	64	4,1
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	54%	29%	4%	7%	6%	83	4,2
Dómstóll	44%	26%	9%	9%	12%	34	3,8

1 2 3 4 5

Meginþorri foreldra og ungmenna voru mjög eða frekar sammála (71%) um að einstaklingurinn sem tók skýrsluna hafi haft góða nærveru (tafla 9A og mynd 9). Það voru helst ungmennin sem fóru í skýrslutöku fyrir dómstóla sem töldu nærveru skýrslutaka ónotalega eða í 22% tilvika (tafla 9B).

Tafla 9A. Einstaklingurinn sem tók skýrsluna af mér/barninu mínu hafði góða nærveru

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	51	46,4%	9,3%
Frekar sammála (4)	27	24,5%	8,0%
Hvorki né (3)	14	12,7%	6,2%
Frekar ósammála (2)	6	5,5%	4,2%
Mjög ósammála (1)	12	10,9%	5,8%
Fjöldi svara	110	100%	
Veit ekki	12		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 9. Einstaklingurinn sem tók skýrsluna af mér/barninu mínu hafði góða nærveru

Tafla 9B. Einstaklingurinn sem tók skýrsluna af mér/barninu mínu hafði góða nærveru

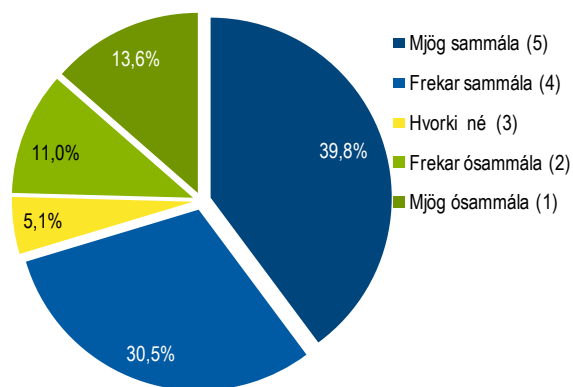
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	46%	25%	13%	5%	11%	110	3,9
Kyn							
Drengur	69%	8%	15%	8%	0%	13	4,4
Stúlka	43%	27%	12%	5%	12%	97	3,8
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	37%	21%	32%	0%	11%	19	3,7
8-12 ára	57%	19%	5%	5%	14%	21	4,0
13-15 ára	48%	30%	14%	2%	7%	44	4,1
16-18 ára	42%	23%	4%	15%	15%	26	3,6
Svarandi							
Foreldri	47%	26%	14%	3%	11%	74	4,0
Ungmenni	44%	22%	11%	11%	11%	36	3,8
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	44%	26%	12%	6%	12%	50	3,8
Landsbyggð	48%	23%	13%	5%	10%	60	4,0
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	51%	22%	14%	3%	11%	73	4,0
Dómstóll	36%	30%	9%	12%	12%	33	3,7

1 2 3 4 5

Flestir (71%) töldu að tilgangur skýrslutökunnar hafi verið útskýrður fyrir þeim á fullnægjandi hátt áður en hún fór fram (tafla 10A og mynd 10). Af þeim tæplega 25% svarenda sem töldu sig ekki hafa fengið nægilegar upplýsingar um framgang skýrslutöku eru foreldrar yngstu barnanna, 3-7 ára, hlutfallslega fjölmennastir eða 40%. Foreldrar og ungmenni sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi fannst upplýsingagjöfin fullnægjandi í 74% tilvika samanborið við 60% þeirra sem fóru í skýrslutöku í dómstól (tafla 10B).

Tafla 10A. Skýrslutakan var útskýrð fyrir mér á fullnægjandi hátt, áður en hún fór fram

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	47	39,8%	8,8%
Frekar sammála (4)	36	30,5%	8,3%
Hvorki né (3)	6	5,1%	4,0%
Frekar ósammála (2)	13	11,0%	5,6%
Mjög ósammála (1)	16	13,6%	6,2%
Fjöldi svara	118	100%	
Veit ekki	4		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 10. Skýrslutakan var útskýrð fyrir mér á fullnægjandi hátt, áður en hún fór fram

Tafla 10B. Skýrslutakan var útskýrð fyrir mér á fullnægjandi hátt, áður en hún fór fram

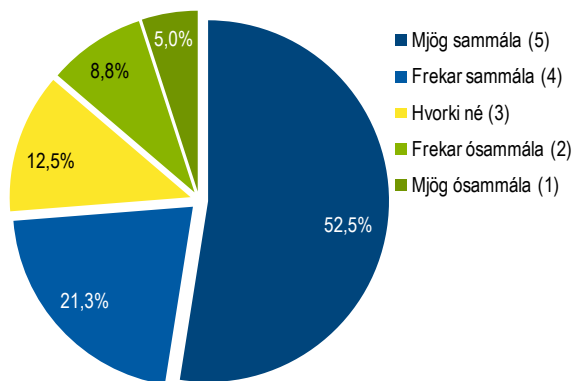
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	40%	31%	5%	11%	14%	118	3,7
Kyn							
Drengur	53%	33%	0%	13%	0%	15	4,3
Stúlka	38%	30%	6%	11%	16%	103	3,6
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	10%	45%	5%	10%	30%	20	3,0
8-12 ára	44%	16%	4%	16%	20%	25	3,5
13-15 ára	49%	31%	6%	10%	4%	49	4,1
16-18 ára	42%	33%	4%	8%	13%	24	3,8
Svarandi							
Foreldri	37%	30%	6%	12%	15%	84	3,6
Ungmenni	47%	32%	3%	9%	9%	34	4,0
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	33%	31%	10%	14%	12%	58	3,6
Landsbyggð	47%	30%	0%	8%	15%	60	3,9
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	45%	29%	3%	11%	13%	80	3,8
Dómstóll	26%	34%	11%	11%	17%	35	3,4

1 2 3 4 5

Skýrslutakan er hluti af rannsóknarferli máls og þar af leiðandi gögn sem lögreglan heldur utan um í tengslum við dómsmál. Foreldrar barna sem fara í skýrslutöku hafa ekki rétt á að sjá upptöku af skýrslutökunni en 74% foreldra myndu vilja að svo væri. Áberandi munur er á viðhorfi foreldra eftir aldri barns. Foreldrar yngstu barnanna (78%) vilja frekar fá að horfa á upptöku af skýrslutökunni en foreldrar eldri barna (tafla 11A og mynd 11).

Tafla 11A. Mér finnst að ég ætti að mega að horfa á upptöku af skýrslutökunni af barninu mínu

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	42	52,5%	10,9%
Frekar sammála (4)	17	21,3%	9,0%
Hvorki sammála né ósammála (3)	10	12,5%	7,2%
Frekar ósammála (2)	7	8,8%	6,2%
Mjög ósammála (1)	4	5,0%	4,8%
Fjöldi svara	80	100%	
Veit ekki	4		
Vil ekki svara	3		
Alls	87		

Mynd 11. Mér finnst að ég ætti að mega að horfa á upptöku af skýrslutökunni af barninu mínu

Tafla 11B. Mér finnst að ég ætti að mega að horfa á upptöku af skýrslutökunni af barninu mínu

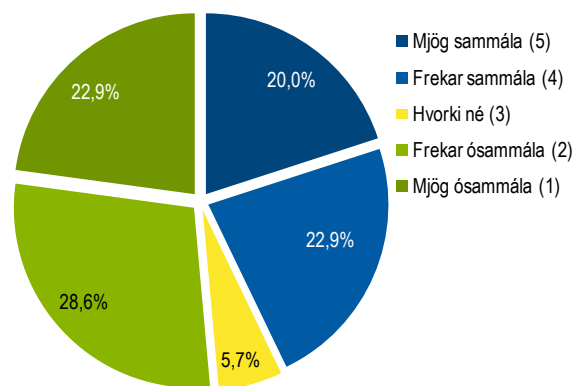
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	53%	21%	13%	9%	5%	80	4,1
Kyn							
Drengur	42%	17%	25%	17%	0%	12	3,8
Stúlka	54%	22%	10%	7%	6%	68	4,1
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	78%	6%	11%	6%	0%	18	4,6
8-12 ára	40%	32%	4%	12%	12%	25	3,8
13-15 ára	50%	22%	17%	8%	3%	36	4,1
16-18 ára	0%	0%	100%	0%	0%	1	3,0
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	56%	20%	17%	5%	2%	41	4,2
Landsbyggð	49%	23%	8%	13%	8%	39	3,9
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	55%	20%	11%	11%	4%	55	4,1
Dómstóll	57%	19%	14%	5%	5%	21	4,2

1 2 3 4 5

Ungmennin voru spurð að því hversu erfið þeim hafi þótt skýrslutakan og sýna niðurstöður að því eldri sem þau voru þegar skýrslutakan fór fram því erfiðari fannst þeim hún. Einnig fannst þeim sem fóru í skýrslutöku fyrir dómstól heldur erfiðara að gefa skýrslu (60%) en þeim sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi (48%) (tafla 12B).

Tafla 12A. Mér fannst skýrslutakan ekki eins erfið og ég átti von á

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	7	20,0%	13,3%
Frekar sammála (4)	8	22,9%	13,9%
Hvorki né (3)	2	5,7%	7,7%
Frekar ósammála (2)	10	28,6%	15,0%
Mjög ósammála (1)	8	22,9%	13,9%
Fjöldi svara	35	100%	
Veit ekki	1		
Alls	36		

Mynd 12. Mér fannst skýrslutakan ekki eins erfið og ég átti von á

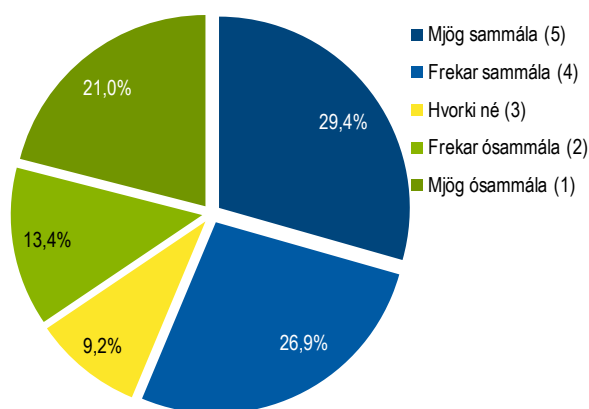
Tafla 12B. Mér fannst skýrslutakan ekki eins erfið og ég átti von á

	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	20%	23%	6%	29%	23%	35	2,9
Aldur við skýrslutöku							
13-15 ára	20%	30%	10%	20%	20%	10	3,1
16-18 ára	20%	20%	4%	32%	24%	25	2,8
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	17%	25%	8%	42%	8%	12	3,0
Landsbyggð	22%	22%	4%	22%	30%	23	2,8
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	20%	24%	8%	24%	24%	25	2,9
Dómstóll	20%	20%	0%	40%	20%	10	2,8

Almennt (56%) töldu svarendur sig hafa fengið greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk (tafla 13A og mynd 13) en talsverður munur var á svörum foreldra og ungmenna. Ungmennin töldu sig fá mun lakari upplýsingar en foreldarnir (57% og 25%) en þó skal nefnt að 45% foreldra yngstu barnanna, 3-7 ára, töldu sig ekki fá nægilegar upplýsingar um hvernig hafi gengið í skýrslutökunni. Einnig voru þau sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi ánægðari (61%) með upplýsingarnar sem þau fengu eftir skýrslutökuna en þau sem fóru í dómstóla (44%) (tafla 13B).

Tafla 13A. Ég fékk greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	35	29,4%	8,2%
Frekar sammála (4)	32	26,9%	8,0%
Hvorki né (3)	11	9,2%	5,2%
Frekar ósammála (2)	16	13,4%	6,1%
Mjög ósammála (1)	25	21,0%	7,3%
Fjöldi svara	119	100%	
Veit ekki	3		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 13. Ég fékk greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk

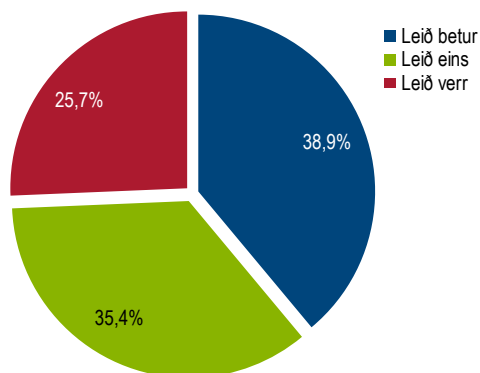
Tafla 13B. Ég fékk greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk

	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	29%	27%	9%	13%	21%	119	3,3
Kyn							
Drengur	60%	13%	7%	13%	7%	15	4,1
Stúlka	25%	29%	10%	13%	23%	104	3,2
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	35%	10%	10%	10%	35%	20	3,0
8-12 ára	40%	32%	8%	8%	12%	25	3,8
13-15 ára	27%	37%	10%	16%	10%	49	3,5
16-18 ára	20%	16%	8%	16%	40%	25	2,6
Svarandi							
Foreldri	35%	29%	10%	10%	15%	86	3,6
Ungmenn	15%	21%	6%	21%	36%	33	2,6
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	30%	32%	11%	14%	14%	57	3,5
Landsbyggð	29%	23%	8%	13%	27%	62	3,1
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	35%	26%	6%	10%	23%	81	3,4
Dómstóll	12%	32%	15%	24%	18%	34	3,0

Foreldrar og ungmenni töldu að í flestum tilfellum hafi þeim eða börnum þeirra liðið betur eða eins eftir skýrslutöku (73%) (tafla 14A og mynd 14). Hér er athyglisvert að sjá að 58% foreldra barna á aldrinum 8-12 ára mátu það sem svo að barni þeirra hafi liðið betur eftir skýrslutökuna sem er talsvert hærra hlutfall en á öðrum aldursbilum. Á hinn bóginn meta 39% foreldra yngstu barnanna, 3-7 ára, það svo að börnum þeirra hafi liðið verr. Börn og ungmenni sem fóru í skýrslutöku á vegum Barnahúss leið betur, að mati svarenda, eftir skýrslutökuna (40%) samanborið við 33% þeirra sem fóru í skýrslutöku í dómstól (tafla 14B).

Tafla 14A. Leið þér/heldur þú að barninu þínu hafi liðið betur, eins eða verr eftir skýrslutökuna, samanborið við hvernig þér/því leið áður en skýrslutakan fór fram?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Leið betur	44	38,9%	9,0%
Leið eins	40	35,4%	8,8%
Leið verr	29	25,7%	8,1%
Fjöldi svara	113	100%	
Vil ekki svara	9		
Veit ekki	1		
Alls	123		

Mynd 14. Leið þér/heldur þú að barninu þínu hafi liðið betur, eins eða verr eftir skýrslutökuna, samanborið við hvernig þér/því leið áður en skýrslutakan fór fram?

Tafla 14B. Leið þér/heldur þú að barninu þínu hafi liðið betur, eins eða verr eftir skýrslutökuna, samanborið við hvernig þér/því leið áður en skýrslutakan fór fram?

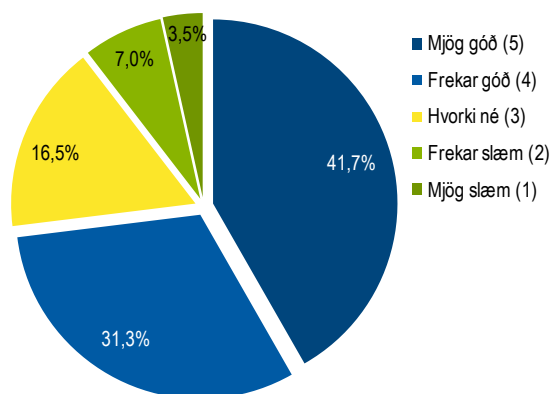
	Leið betur	Leið eins	Leið verr	Fjöldi svara
Heild	39%	35%	26%	113
Kyn				
Drengur	33%	40%	27%	15
Stúlka	40%	35%	26%	98
Aldur við skýrslutöku				
3-7 ára	11%	50%	39%	18
8-12 ára	58%	29%	13%	24
13-15 ára	39%	30%	30%	46
16-18 ára	40%	40%	20%	25
Svarandi				
Foreldri	38%	35%	27%	78
Ungmenni	40%	37%	23%	35
Búseta				
Höfuðborgarsvæðið	28%	43%	28%	53
Landsbyggð	48%	28%	23%	60
Staðsetning skýrslutöku				
Barnahús	40%	34%	26%	80
Dómstóll	33%	40%	27%	30

Umhverfi skýrslutökunnar

Flestum svarendum þótti staðsetning skýrslutökunnar góð (73%) (tafla 15A og mynd 15). Aftur á móti kom fram talsverður munur í álitni svarenda til staðsetningar skýrslutöku eftir því hvort hún fór fram í Barnahúsi eða fyrir héraðsdómi. 86% þeirra sem fóru í Barnahús fannst staðsetningin góð en einungis 42% þeirra sem fóru í dómstól og 27% svarenda fannst dómstólar vera slæm staðsetning samanborið við 4% þeirra sem fóru í Barnahús (tafla 15B).

Tafla 15A. Ef þú hugsar til þess staðar sem barnið fór/þú fórst í skýrslutöku, þótti þér staðsetningin góð eða slæm?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög góð (5)	48	41,7%	9,0%
Frekar góð (4)	36	31,3%	8,5%
Hvorki né (3)	19	16,5%	6,8%
Frekar slæm (2)	8	7,0%	4,6%
Mjög slæm (1)	4	3,5%	3,3%
Fjöldi svara	115	100%	
Veit ekki	6		
Vil ekki svara	2		
Alls	123		

Mynd 15. Ef þú hugsar til þess staðar sem barnið fór/þú fórst í skýrslutöku, þótti þér staðsetningin góð eða slæm?

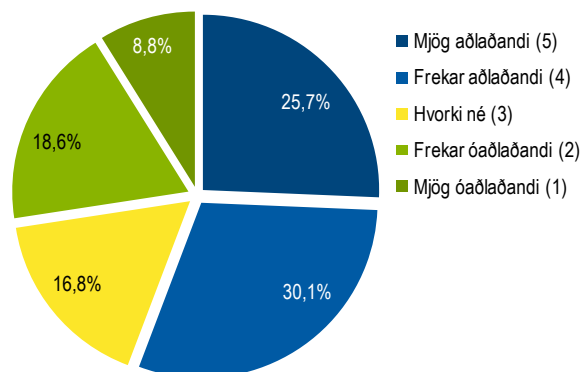
Tafla 15B. Ef þú hugsar til þess staðar sem barnið fór/þú fórst í skýrslutöku, þótti þér staðsetningin góð eða slæm?

	Mjög góð (5)	Frekar góð (4)	Hvorki né (3)	Frekar slæm (2)	Mjög slæm (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	42%	31%	17%	7%	3%	115	4,0
Kyn							
Drengur	57%	36%	0%	0%	7%	14	4,4
Stúlka	40%	31%	19%	8%	3%	101	4,0
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	37%	26%	16%	11%	11%	19	3,7
8-12 ára	57%	30%	9%	4%	0%	23	4,4
13-15 ára	40%	27%	21%	8%	4%	48	3,9
16-18 ára	36%	44%	16%	4%	0%	25	4,1
Svarandi							
Foreldri	45%	28%	18%	6%	4%	80	4,0
Ungmennni	34%	40%	14%	9%	3%	35	3,9
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	40%	23%	25%	9%	4%	53	3,8
Landsbyggð	44%	39%	10%	5%	3%	62	4,1
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	53%	33%	10%	3%	1%	78	4,3
Dómstóll	21%	21%	30%	18%	9%	33	3,3

Svarendum fannst Barnahús (69%) mun meira aðlaðandi staðsetning samanborið við dómstóla (23%) (tafla 16B).

Tafla 16A. Finnst þér staðurinn þar sem skýrslutakan fór fram vera aðlaðandi eða óaðlaðandi fyrir börn og unglínga?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög aðlaðandi (5)	29	25,7%	8,1%
Frekar aðlaðandi (4)	34	30,1%	8,5%
Hvorki né (3)	19	16,8%	6,9%
Frekar óaðlaðandi (2)	21	18,6%	7,2%
Mjög óaðlaðandi (1)	10	8,8%	5,2%
Fjöldi svara	113	100%	
Veit ekki	9		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 16. Finnst þér staðurinn þar sem skýrslutakan fór fram vera aðlaðandi eða óaðlaðandi fyrir börn og unglínga?

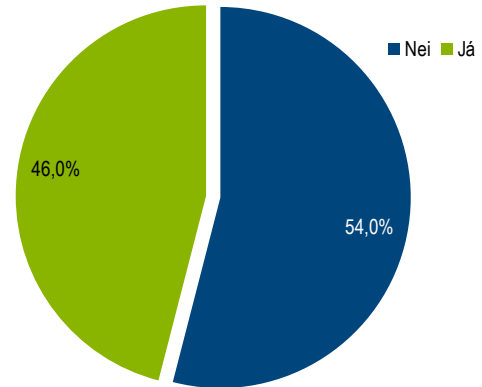
Tafla 16B. Finnst þér staðurinn þar sem skýrslutakan fór fram vera aðlaðandi eða óaðlaðandi fyrir börn og unglínga?

	Mjög aðlaðandi (5)	Frekar aðlaðandi (4)	Hvorki né (3)	Frekar óaðlaðandi (2)	Mjög óaðlaðandi (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	26%	30%	17%	19%	9%	113	3,5
Kyn							
Drengur	27%	47%	7%	20%	0%	15	3,8
Stúlka	26%	28%	18%	18%	10%	98	3,4
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	11%	47%	21%	5%	16%	19	3,3
8-12 ára	35%	30%	17%	13%	4%	23	3,8
13-15 ára	20%	28%	17%	28%	7%	46	3,3
16-18 ára	40%	20%	12%	16%	12%	25	3,6
Svarandi							
Foreldri	24%	30%	19%	19%	8%	79	3,4
Ungmennni	29%	29%	12%	18%	12%	34	3,5
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	23%	19%	23%	26%	9%	53	3,2
Landsbyggð	28%	40%	12%	12%	8%	60	3,7
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	32%	37%	19%	8%	4%	78	3,9
Dómstóll	10%	13%	10%	45%	23%	31	2,4

Aldurssamsvarandi afþreyingarefni virðist ábótavant bæði í dómstólum (64%) og í Barnahúsi (50%), sérstaklega fyrir eldri börnin. Ungmennni sem svöruðu sjálf könnunni voru afgerandi í svörun, það er að þeim fannst afþreyingin ekki viðeigandi fyrir sinn aldur (71%) (tafla 17B).

Tafla 17A. Voru leikföngin, tímaritin eða annað afþreyingarefni á þeim stað sem skýrslutakan fór fram viðeigandi fyrir þinn aldur/aldur barnsins þíns?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	47	54,0%	10,5%
Já	40	46,0%	10,5%
Fjöldi svara	87	100%	
Veit ekki	35		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 17. Voru leikföngin, tímaritin eða annað afþreyingarefni á þeim stað sem skýrslutakan fór fram viðeigandi fyrir þinn aldur/aldur barnsins þíns?

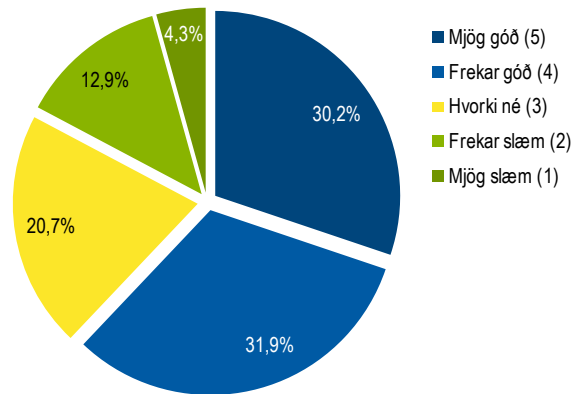
Tafla 17B. Voru leikföngin, tímaritin eða annað afþreyingarefni á þeim stað sem skýrslutakan fór fram viðeigandi fyrir þinn aldur/aldur barnsins þíns?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	54%	46%	87
Kyn			
Drengur	27%	73%	11
Stúlka	58%	42%	76
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	29%	71%	17
8-12 ára	38%	63%	16
13-15 ára	66%	34%	32
16-18 ára	68%	32%	22
Svarandi			
Foreldri	45%	55%	56
Ungmennni	71%	29%	31
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	49%	51%	39
Landsbyggð	58%	42%	48
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	50%	50%	62
Dómstóll	64%	36%	22

Þegar svarendur voru spurður álitis um biðstofuna sem þeir höfðu aðgang að í tengslum við skýrslutökuna sögðu flestir að aðstaðan hafi verið góð í Barnahúsi (75%) en innan við helmingur þeirra sem fóru í skýrslutöku hjá dómstól var sama sinnis (44%) (tafla 18B).

Tafla 18A. Var biðstofan eða sú aðstaða þar sem þú beiðst/þið fenguð til að bíða í góð eða slæm?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög góð (5)	35	30,2%	8,4%
Frekar góð (4)	37	31,9%	8,5%
Hvorki né (3)	24	20,7%	7,4%
Frekar slæm (2)	15	12,9%	6,1%
Mjög slæm (1)	5	4,3%	3,7%
Fjöldi svara	116	100%	
Veit ekki	5		
Vil ekki svara	2		
Alls	123		

Mynd 18. Var biðstofan eða sú aðstaða þar sem þú beiðst/þið fenguð til að bíða í góð eða slæm?

Tafla 18B Var biðstofan eða sú aðstaða þar sem þú beiðst/þið fenguð til að bíða í góð eða slæm?

	Mjög góð (5)	Frekar góð (4)	Hvorki né (3)	Frekar slæm (2)	Mjög slæm (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	30%	32%	21%	13%	4%	116	3,7
Kyn							
Drengur	53%	33%	7%	0%	7%	15	4,3
Súlkka	27%	32%	23%	15%	4%	101	3,6
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	20%	40%	20%	15%	5%	20	3,6
8-12 ára	39%	26%	26%	4%	4%	23	3,9
13-15 ára	22%	33%	22%	16%	6%	49	3,5
16-18 ára	46%	29%	13%	13%	0%	24	4,1
Svarandi							
Foreldri	27%	33%	21%	15%	5%	82	3,6
Ungmennni	38%	29%	21%	9%	3%	34	3,9
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	22%	33%	20%	20%	5%	55	3,5
Landsbyggð	38%	31%	21%	7%	3%	61	3,9
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	35%	40%	19%	4%	3%	80	4,0
Dómstóll	18%	12%	26%	35%	9%	34	2,9

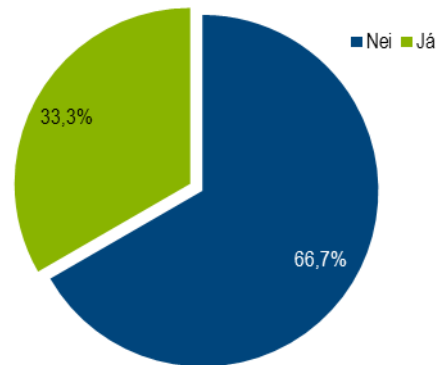
1 2 3 4 5

Læknisskoðun

Aðeins einn þriðji þeirra barna sem fóru í skýrslutöku fóru einnig í læknisskoðun í tengslum við umrætt mál (tafla 19A og mynd 19). Yngstu börnin (55%) voru líklegust til að fara í læknisrannsókn og börn á aldrinum 8-15 ára (24-25%) ólíklegust (tafla 19B).

Tafla 19A. Fórst þú/barnið í læknisskoðun í tengslum við umrætt mál?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	82	66,7%	8,3%
Já	41	33,3%	8,3%
Fjöldi svara	123	100%	
Alls	123		

Mynd 19. Fórst þú/barnið í læknisskoðun í tengslum við umrætt mál?

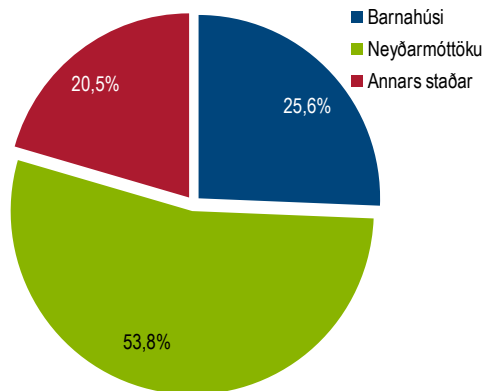
Tafla 19A. Fórst þú/barnið í læknisskoðun í tengslum við umrætt mál?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	67%	33%	123
Kyn			
Drengur	73%	27%	15
Stúlka	66%	34%	108
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	45%	55%	20
8-12 ára	76%	24%	25
13-15 ára	75%	25%	51
16-18 ára	62%	38%	26
Svarandi			
Foreldri	67%	33%	87
Ungmennni	67%	33%	36
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	62%	38%	58
Landsbyggð	72%	28%	64
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	67%	33%	83
Dómstóll	66%	34%	35

Ríflega helmingur barnanna (54%) fór í læknisskoðun á Neyðarmóttöku Barnaspítalans eða Neyðarmóttöku Landspítalans (tafla 20A og mynd 20). Börn á aldrinum 3-12 ára voru líklegri til að fara í læknisskoðun í Barnahúsi en eldri börn/ungmenn (tafla 20B).

Tafla 20A. Staðsetning læknisskoðunar svarenda

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Barnahúsi	10	25,6%	13,7%
Neyðarmóttöku	21	53,8%	15,6%
Annars staðar	8	20,5%	12,7%
Fjöldi svara	39	100%	
Fór ekki í læknisskoðun	82		
Veit ekki	2		
Alls	123		

Mynd 20. Staðsetning læknisskoðunar svarenda

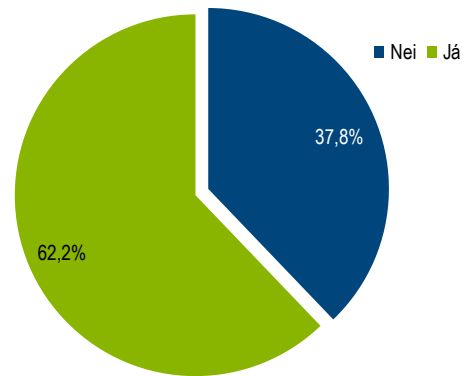
Tafla 20B. Staðsetning læknisskoðunar svarenda, greint eftir bakgrunnspáttum

	Barnahúsi	Neyðarmóttöku	Annars staðar	Fjöldi svara
Heild				
	26%	54%	21%	39
Kyn				
Drengur	0%	25%	75%	4
Stúlka	29%	57%	14%	35
Aldur við skýrslutöku				
3-7 ára	55%	18%	27%	11
8-12 ára	50%	50%	0%	4
13-15 ára	15%	77%	8%	13
16-18 ára	0%	70%	30%	10
Svarandi				
Foreldri	37%	44%	19%	27
Ungmenn	0%	75%	25%	12
Búseta				
Höfuðborgarsvæðið	23%	55%	23%	22
Landsbyggð	31%	56%	13%	16
Staðsetning skýrslutöku				
Barnahús	23%	65%	12%	26
Dómstóll	36%	27%	36%	11

Upplýsingargjöf um hvað á sér stað í læknisskoðuninni var afgerandi mest þegar hún var framkvæmd í Barnahúsi (80%). Ungmennin (70%) töldu sig frekar hafa fengið upplýsingar um læknisskoðunina en foreldrar (59%) og foreldrar barna á aldrinum 8-12 ára sögðust ekki hafa fengið upplýsingar um hvað myndi eiga sér stað í skoðuninni í 67% tilfella (tafla 21B).

Tafla 21A. Fékkstu upplýsingar um hvað myndi eiga sér stað í læknisskoðuninni áður en hún fór fram?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	14	37,8%	15,6%
Já	23	62,2%	15,6%
Fjöldi svara	37	100%	
Fór ekki í læknisskoðun	82		
Veit ekki	4		
Alls	123		

Mynd 21. Fékkstu upplýsingar um hvað myndi eiga sér stað í læknisskoðuninni áður en hún fór fram?

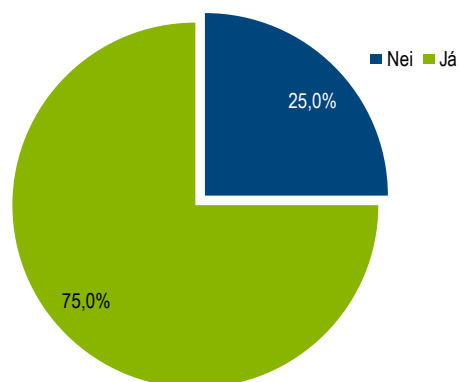
Tafla 21B. Fékkstu upplýsingar um hvað myndi eiga sér stað í læknisskoðuninni áður en hún fór fram?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	38%	62%	37
Kyn			
Drengur	50%	50%	4
Súlkka	36%	64%	33
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	45%	55%	11
8-12 ára	67%	33%	6
13-15 ára	17%	83%	12
16-18 ára	38%	63%	8
Svarandi			
Foreldri	41%	59%	27
Ungmennin	30%	70%	10
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	32%	68%	22
Landsbyggð	47%	53%	15
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	40%	60%	25
Dómsbóll	33%	67%	12
Staðsetning læknisskoðunar			
Barnahús	20%	80%	10
Neyðarmóttaka	33%	67%	18
Annars staðar	57%	43%	7

Öll börn (100%) á aldrinum 8-12 ára höfðu einhvern aðstandanda með sér í læknisskoðuninni en eftir því sem börnin voru eldri þegar læknisskoðunin átti sér stað því meiri líkur voru á því að þau færu ein í skoðunina. Börn sem fóru í læknisskoðun í Barnahúsi voru líklegust til að hafa hjá sér aðstandanda eða í 90% tilfella samanborið við þau börn/ungmenni sem fóru í skoðun á Neyðarmóttökunni (62%) (tafla 22B).

Tafla 22A. Var foreldri/Varst þú eða annar náinn aðstandandi viðstaddur læknisskoðunina?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	10	25,0%	13,4%
Já	30	75,0%	13,4%
Fjöldi svara	40	100%	
Fór ekki í læknisskoðun	82		
Veit ekki	1		
Alls	123		

Mynd 22. Var foreldri/Varst þú eða annar náinn aðstandandi viðstaddur læknisskoðunina?

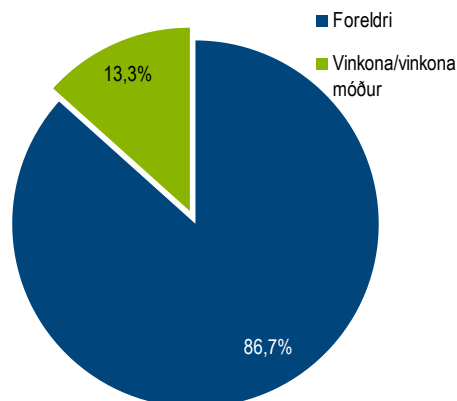
Tafla 22B. Var foreldri/Varst þú eða annar náinn aðstandandi viðstaddur læknisskoðunina?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	25%	75%	40
Kyn			
Drengur	0%	100%	3
Stúlka	27%	73%	37
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	9%	91%	11
8-12 ára	0%	100%	6
13-15 ára	33%	67%	12
16-18 ára	50%	50%	10
Svarandi			
Foreldri	14%	86%	28
Ungmenni	50%	50%	12
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	38%	62%	21
Landsbyggð	11%	89%	18
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	27%	73%	26
Dómstóll	25%	75%	12
Staðsetning læknisskoðunar			
Barnahús	10%	90%	10
Neyðarmóttaka	38%	62%	21
Annars staðar	14%	86%	7

Almennt voru það foreldrar (87%) sem voru viðstaddir læknisskoðun barnsins síns (tafla 23A og mynd 23) en hjá aldurshópnum 16-18 ára var líklegra (60%) að vinkona eða vinkona móður væri sú sem fylgdi þeim í skoðunina (tafla 23B).

Tafla 23A. Hver var viðstödd/viðstaddur læknisskoðunina?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Foreldri	26	86,7%	12,2%
Vinkona/vinkona móður	4	13,3%	12,2%
Fjöldi svara	30	100%	
Enginn náinn viðstaddur	10		
Fór ekki í læknisskoðun	82		
Veit ekki	1		
Alls	123		

Mynd 23. Hver var viðstödd/viðstaddur læknisskoðunina?

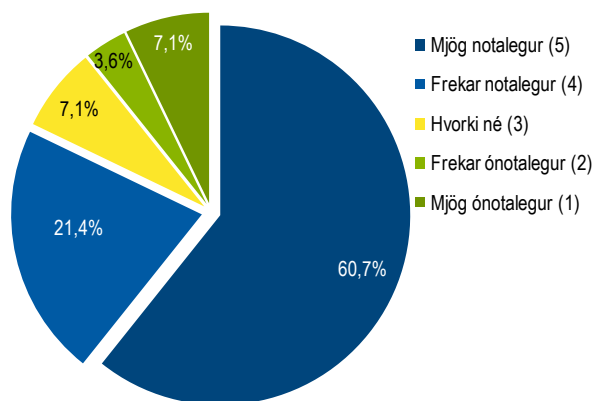
Tafla 23B. Hver var viðstödd/viðstaddur læknisskoðunina?

	Foreldri	Vinkona/vinkona móður	Fjöldi svara
Heild			
	87%	13%	30
Kyn			
Drengur	100%	0%	3
Stúlka	85%	15%	27
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	100%	0%	10
8-12 ára	100%	0%	6
13-15 ára	88%	13%	8
16-18 ára	40%	60%	5
Svarandi			
Foreldri	96%	4%	24
Ungmenn	50%	50%	6
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	85%	15%	13
Landsbyggð	88%	13%	16
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	84%	16%	19
Dómsöll	89%	11%	9
Staðsetning læknisskoðunar			
Barnahús	100%	0%	9
Neyðarmóttaka	77%	23%	13
Annars staðar	83%	17%	6

Langflestum (82%) fannst viðmót læknis notalegt (tafla 24A og mynd 24) en þó voru þrjár einstaklingar sem fóru í skoðun í Barnahúsi og þrjár einstaklingar sem fóru í skoðun á Neyðarmóttöku sem upplifðu viðmót læknisins í þeirra garð eða garð barnanna þeirra neikvætt (tafla 24B).

Tafla 24A. Hvernig var viðmót læknisins sem framkvæmdí skoðunina? Var hann notalegur eða ónotalegur í þinn garð/garð barnsins?

	Fjöldi	Hlutféll	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög notalegur (5)	17	60,7%	18,1%
Frekar notalegur (4)	6	21,4%	15,2%
Hvorki né (3)	2	7,1%	9,5%
Frekar ónotalegur (2)	1	3,6%	6,9%
Mjög ónotalegur (1)	2	7,1%	9,5%
Fjöldi svara	28	100%	
Svarandi var ekki viðstaddur	12		
Fór ekki í læknisskoðun	82		
Veit ekki	1		
Alls	123		

Mynd 24. Hvernig var viðmót læknisins sem framkvæmdí skoðunina? Var hann notalegur eða ónotalegur í þinn garð/garð barnsins?

Tafla 24B Hvernig var viðmót læknisins sem framkvæmdí skoðunina? Var hann notalegur eða ónotalegur í þinn garð/garð barnsins?

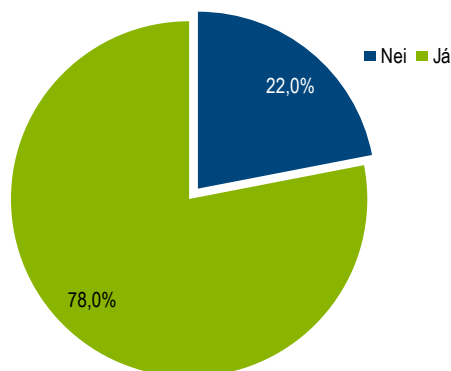
	Mjög notalegur (5)	Frekar notalegur (4)	Hvorki né (3)	Frekar ónotalegur (2)	Mjög ónotalegur (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	61%	21%	7%	4%	7%	28	4,3
Kyn							
Drengur	67%	0%	0%	33%	0%	3	4,0
Stúlka	60%	24%	8%	0%	8%	25	4,3
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	75%	13%	0%	13%	0%	8	4,5
8-12 ára	67%	0%	0%	0%	33%	3	3,7
13-15 ára	63%	25%	13%	0%	0%	8	4,5
16-18 ára	44%	33%	11%	0%	11%	9	4,0
Svarandi							
Foreldri	71%	12%	6%	6%	6%	17	4,4
Ungmennir	45%	36%	9%	0%	9%	11	4,1
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	67%	13%	13%	7%	0%	15	4,4
Landsbyggð	54%	31%	0%	0%	15%	13	4,1
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	45%	36%	9%	0%	9%	11	4,1
Dómstóll	67%	13%	13%	7%	0%	15	4,4
Staðsetning læknisskoðunar							
Barnahús	67%	17%	0%	6%	11%	18	4,1
Neyðarmóttaka	67%	17%	0%	6%	11%	18	4,2
Annars staðar	56%	22%	22%	0%	0%	9	4,3

1 2 3 4 5

Allir (100%) þeir sem fóru í læknisskoðun í Barnahúsi fengu upplýsingar um hvað hafi komið út úr skoðuninni en þriðjungur þeirra sem fóru í skoðun á Neyðarmóttökunni fengu ekki slíkar upplýsingar að læknisskoðun lokinni. Það voru helst foreldrar barna á aldrinum 8-12 ára (50%) sem töldu sig ekki hafa fengið nægilegar upplýsingar (tafla 25B).

Tafla 25A. Fékkstu upplýsingar um hvað kom út úr læknisskoðuninni?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	9	22,0%	12,7%
Já	32	78,0%	12,7%
Fjöldi svara	41	100%	
Fór ekki í læknisskoðun	82		
Alls	123		

Mynd 25. Fékkstu upplýsingar um hvað kom út úr læknisskoðuninni?

Tafla 25B. Fékkstu upplýsingar um hvað kom út úr læknisskoðuninni?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	22%	78%	41
Kyn			
Drengur	0%	100%	4
Stúlka	24%	76%	37
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	18%	82%	11
8-12 ára	50%	50%	6
13-15 ára	15%	85%	13
16-18 ára	20%	80%	10
Svarandi			
Foreldri	21%	79%	29
Ungmennni	25%	75%	12
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	23%	77%	22
Landsbyggð	22%	78%	18
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	22%	78%	27
Dómsíðill	25%	75%	12
Staðsetning læknisskoðunar			
Barnahús	0%	100%	10
Neyðarmóttaka	33%	67%	21
Annars staðar	13%	88%	8

Foreldrum og ungmennum var gefið tækifæri á að gefa álit sitt á skýrslutökufærlinu bæði það sem þau upplifðu jákvætt sem og það sem betur mátti fara (tafla 26, 27, 28 og 29). Hér fyrir neðan hafa athugasemdir svarenda verið flokkaðar eftir helstu þáttum sem fram komu. Hafa ber í huga að fjöldi athugasemda endurspeglar ekki fjölda svarenda þar sem sumir foreldrar og ungmenni höfðu fleiri en eina athugasemd sem þau vildu koma á framfæri meðan aðrir höfðu engar. Einnig ber að nefna að sumar athugasemdir vörðuðu ekki þjónustu Barnahúss og eru því ekki settar hér fram en þeim ábendingum hefur verið komið á framfæri við Barnaverndarstofu.

Tafla 26. Athugasemdir foreldra um hvað hafi verið jákvæðast við skýrslutökufærlid

Foreldrar – jákvætt	Fjöldi
Að fara í skýrslutöku í Barnahús	17
Samskipti starfsmanna við foreldra	10
Samskipti starfsmanna við börn	6
Skjót og góð viðbrögð	4
Aðkoma Neyðarmóttökunnar	2
Læknisskoðunin í Barnahúsi	1
Aðkoma lögreglunnar	1
Samtals	41

Tafla 27. Athugasemdir foreldra um hvað hafi verið neikvæðast við skýrslutökufærlid

Foreldrar – neikvætt	Fjöldi
Seinagangur í málsmeðferð	7
Samskipti við starfsmenn barnaverndar/lögreglu/dómstóla neikvæð	6
Málið fór ekki fyrir dóm	5
Fékk ekki upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk	5
Vantar meiri stuðning fyrir foreldra	5
Dómshúsið/umhverfið fráhrindandi	2
Barn fór ekki í skýrslutöku í Barnahúsi	1
Samtals	31

Tafla 28. Athugasemdir ungmenna um hvað hafi verið jákvæðast við skýrslutökuferlið

Ungmennni – jákvætt	Fjöldi
Skýrslutakan í Barnahúsi	5
Viðmót starfsfólks Barnahúss	3
Skjót og góð viðbrögð	1
Gott upplýsingaflæði	1
Samtals	11

Tafla 29. Athugasemdir ungmenna um hvað hafi verið neikvæðast við skýrslutökuferlið

Ungmennni – neikvætt	Fjöldi
Skýrslutakan	5
Mál féll niður	3
Læknisskoðunin í Barnahúsi	2
Slakt upplýsingaflæði	2
Náði ekki tengslum við starfsmenn	2
Seinagangur í málsmeðferð	1
Gerandi viðstaddur skýrslutöku	1
Samtals	18

Margir foreldrar höfðu orð á því hvað þeir voru ánægðir með að hafa farið í gegnum skýrslutökuferlið í Barnahúsi sem og að samskipti starfsmanna þar við börn og foreldra hafi verið góð. Hins vegar greindu sumir foreldrar frá því að þeim hafi fundist ferlið taka langan tíma og fannst sem þeir hefðu ekki verið nægilega vel undirbúnir fyrir skýrslutöku barns síns. Ljóst er að upplifun ungmenna af skýrslutökuferlinu er misjöfn enda orðaði einn það þannig að „skýrslutökuferlið hafi verið erfitt en nauðsynlegt“.

SAMANTEKT OG UMRÆÐA UM SKÝRSLUTÖKU

Kynferðisbrot gegn börnum hafa fengið verðskuldaða athygli á undanförmum árum. Einkum hefur verið horft til þess að bæta áreiðanleika framburðar í tengslum við kynferðisbrot gegn börnum með því að auka sérfræðiþekkingu á viðurkenndum rannsóknarviðtölum. Þrátt fyrir miklar framfarir í skýrslutöku reynist það mörgum ungmennum og börnum þungbært að gefa skýrslu enda hafa kynferðisbrot gegn börnum, oft á tíðum, langvarandi neikvæð áhrif á líf brotþola.

Upplifun ungmenna og foreldra af skýrslutöku fyrir dómstólum og í Barnhúsi er mismunandi en heilt yfir er upplifun flestra svarenda á nálgun sérfræðinga sem taka skýrslu af börnum og ungmennum jákvæð (80%). Foreldrar barna og ungmenni sem fara í skýrslutöku á vegum Barnahúss eru ánægðari með viðmót (73%) og upplýsingagjöf (74%) starfsmanna samanborið við foreldra barna og ungmenni sem fóru í skýrslutöku hjá öðrum sérfræðingum (66% og 60%). Ungmenni sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi tóku sum hver það sérstaklega fram að þeim hafi fundist það léttir að fara í gegnum þetta erfiða ferli í Barnahúsi eins og eftirfarandi athugasemdir gefa til kynna: „að fara í skýrslutöku í Barnahúsi var mikill léttir og örugglega mun auðveldara heldur en að gera það í dómstól.“ „Mér fannst mjög gott að þurfa ekki að segja söguna og lýsa atvikum aftur eftir að hafa verið í [skýrslutöku] í Barnahúsi, það hjálpaði mjög mikið“. Hins vegar var fæstum (19%) svarendum gefinn kostur á að velja hvort þeir færu í skýrslutöku í Barnahúsi eða í dómstól en flest ungmenni/börn (77%) sem gáfu skýrslu í dómstól gerðu það við héraðsdómstól Reykjavíkur. Þar sem foreldrum barna stendur ekki til boða að vera viðstödd skýrslutöku barna sinna eru það einungis ungmennin sem gáfu upplýsingar um hversu erfið þeim þótti skýrslutakan. Ungmenni sem fóru í skýrslutöku í dómstól (60%) fannst hún erfiðari en ungmenni sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi (48%). Það virðist vera léttir fyrir mörg börn og ungmenni að klára skýrslutökuna og töldu 38% foreldra að börnum þeirra hafi liðið betur eftir skýrslutökuna samanborið við 40% ungmenna. Það vekur þó athygli að 40% foreldra yngstu barnanna, 3-7 ára, telja að börnum þeirra hafi liðið verr eftir skýrslutökuna. Hvað kann að skýra það er erfitt eð geta sér til um en yngri börn eru almennt háðari foreldrum sínum en eldri börn og eiga erfiðara með að vera ein í nýjum aðstæðum, samanber skýrslutöku. Einnig kann það að vera að umhverfið sem að skýrslutakan fer fram í hafi áhrif.

Aðbúnaður og umhverfi skýrslutökunnar var að mati sumra svarenda óviðunandi. Barnahús (69%) fékk jákvæðari umsögn varðandi þessa þætti en dómstólarnir (23%) en ungmenni í könnuninni höfðu orð á því að Barnahús væri of barnalegt. Athugasemdir sem komu frá ungmennum í könnuninni undirstrikuðu þetta mjög markvisst: „Fannst eins og komið var fram við mig eins og lítinn krakka.“ „Það þarf að gera húsið meira fyrir alla aldurshópa ekki bara litla krakka.“ „Það hefði mátt vera meira af dóti sem hæfði eldri börnum“. Það var mat 30% þeirra sem fóru í skýrslutöku í dómstólum að biðstofan þar væri mjög eða frekar góð en til samanburðar fannst 75% þeirra sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi að biðstofan væri mjög eða frekar góð. Þessi niðurstaða bendir til þess að bæta mætti biðstofunnar hjá dómstólum með því að gera umhverfið notalegra sem og að hafa viðeigandi afþreyingarefni. Eitt foreldri sem fylgdi barni sínu í skýrslutöku í dómstól komst svo að orði: „Að fara með barnið í eitthvað herbergi sem var kalt og hræðilegt. Ég skildi ekki af hverju ég mátti ekki fara með hana í Barnahús“.

Sum börn sem fara í skýrslutöku vegna meints kynferðisbrots þurfa að undirgangast læknisskoðun sem hluta af rannsóknarferlinu. Það voru einkum yngstu börnin, 3-7 ára, sem fóru í læknisskoðun í tengslum við rannsókn máls eða í 55% tilfella. Flest börn fóru í læknisskoðun á Neyðarmóttöku eða 54% en yngstu börnin voru líklegri til að fara í læknisskoðun í Barnahúsi. Upplýsingar um hvað á sér stað í læknisskoðun sem og hvað kom út úr henni voru gefnar í 100% tilvika hjá Barnahúsi en í minna mæli hjá öðrum heilbrigðisstofnunum. Almennt fannst svarendum (82%) að viðmót læknis hafi verið notalegt.

Athugasemdir foreldra og ungmenna um hvaða þætti í skýrslutökufferlinu hafi verið jákvæðastir og hvaða þætti mætti bæta gefa tilefni til að áréttta mikilvægi þess að foreldrar/ungmenni fái upplýsingar um hvernig skýrslutökuferið gengur fyrir sig. Seinvirkt kerfi og slakt upplýsingaflæði eru þættir sem bæði foreldrar og ungmenni hafa orð á að þurfi að bæta. Hins vegar eru athugasemdir um viðmót og samskipti við fagaðila almennt jákvæðar. Athuganir á upplifun barna á skýrslutökum hafa leitt í ljós að viðmót spyrta, umhverfi, stuðningur, upplýsingagjöf og hvernig foreldrar upplifa að komið sé fram við þá og börn þeirra getur skipt sköpum varðandi það hvernig tekst til að vinna frekar úr reynslu barns/ungmennis sem sætt hefur kynferðisofbeldi. Með tilkomu Barnahúss hefur verið leitast við að uppfylla alla þessa þætti og virðist sem starfsmenn Barnahús séu á réttri leið en dómstólar þurfa einkum að bæta aðstöðu sína ef ætlunin er að hlúa að velferð barna í kynferðisbrotamálum.

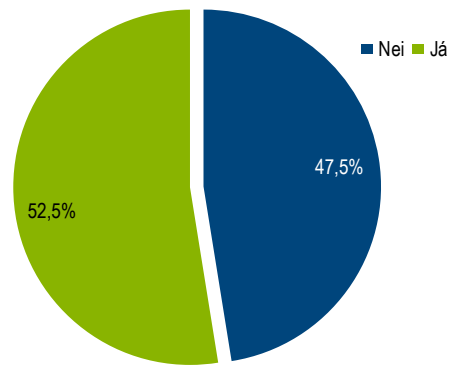
MEÐFERÐ Í BARNAHÚSI

Meðferð er veitt börnum og ungmennum sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi eða grunur leikur á að hafi orðið fyrir kynferðisofbeldi. Það eru starfsmenn Barnaverndar sem geta óskað eftir því að tiltekið barn fái meðferð í Barnahúsi jafnvel þó að mál þess barns hafi ekki farið fyrir dómstóla eða það þykir ekki sannað, samkvæmt mati dómara, að brot hafi átt sér stað. Meðferðarviðtöl hefjast sem fyrst eftir að barn hefur gefið skýrslu fyrir dómi án þess þó að það hafi spillandi áhrif á rannsókn og ferli máls innan réttarkerfisins. Meðferðarviðtölin eru einstaklingsviðtöl og fela í sér greiningu sem og meðferðarvinnu og unnið er út frá áfallamiðaðri hugrænni atferlismeðferð (*Trauma Focused Cognitive Behavioural Therapy TF-CBT*) (Þorbjörg Sveinsdóttir, 2011). Gert er ráð fyrir að hvert barn fái úthlutað tíu viðtölum en meðferð þess getur varað lengur eða skemur eftir atvikum.

Ríflega helmingur (53%) þeirra barna sem könnunin náði til fór áfram í meðferðarviðtöl hjá Barnahúsi að skýrslutökinni lokinni (tafla 30A og mynd 26). Athyglisvert er að börn og ungmenni sem fóru í skýrslutöku fyrir dómstóla voru líklegri (79%) til að fara áfram í meðferð en þau sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi (49%). Einnig voru börn og ungmenni sem voru búsett á höfuðborgarsvæðinu (66%) líklegri til að fara í meðferð en börn sem bjuggu á landsbyggðinni (40%) (tafla 30B).

Tafla 30A. Fórst þú/Fór barnið í meðferðarviðtöl hjá Barnahúsi?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	56	47,5%	9,0%
Já	62	52,5%	9,0%
Fjöldi svara	118	100%	
Veit ekki	4		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 26. Fórst þú/Fór barnið í meðferðarviðtöl hjá Barnahúsi?

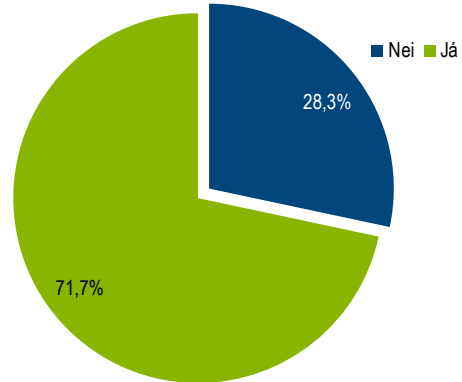
Tafla 30B. Fórst þú/Fór barnið í meðferðarviðtöl hjá Barnahúsi?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	47%	53%	118
Kyn			
Drengur	60%	40%	15
Súlkka	46%	54%	103
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	53%	47%	19
8-12 ára	60%	40%	25
13-15 ára	43%	57%	49
16-18 ára	40%	60%	25
Svarandi			
Foreldri	51%	49%	85
Ungmenn	39%	61%	33
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	34%	66%	58
Landsbyggð	60%	40%	60
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	56%	44%	80
Dómstóll	21%	79%	34

Mikill meirihluti (72%) svarenda fékk upplýsingar frá starfsfólki Barnahúss um hvers konar hegðun gæti fylgt í kjölfar kynferðisofbeldis (tafla 31A og mynd 27) en ungmennin töldu sig síður fá upplýsingar (42%) en foreldrar yngri barna (22%) (tafla 31B).

Tafla 31A. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvers konar hegðun þú gætir átt von á að sýna/barnið sýndi í kjölfar þess sem kom fyrir þig/það?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	17	28,3%	11,4%
Já	43	71,7%	11,4%
Fjöldi svara	60	100%	
Veit ekki	61		
Fór ekki í meðferðarviðtöl	2		
Alls	123		

Mynd 27. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvers konar hegðun þú gætir átt von á að sýna/barnið sýndi í kjölfar þess sem kom fyrir þig/það?

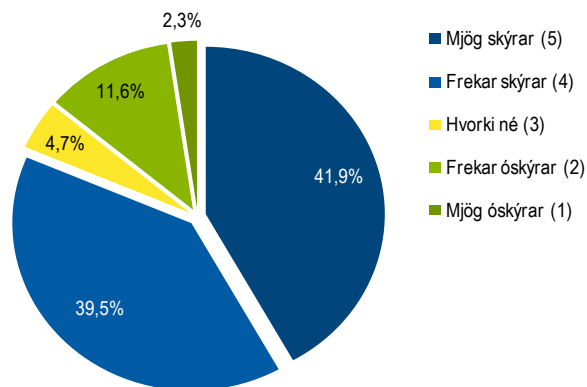
Tafla 31B. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvers konar hegðun þú gætir átt von á að sýna/barnið sýndi í kjölfar þess sem kom fyrir þig/það?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	28%	72%	60
Kyn			
Drengur	0%	100%	5
Stúlka	31%	69%	55
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	13%	88%	8
8-12 ára	10%	90%	10
13-15 ára	30%	70%	27
16-18 ára	47%	53%	15
Svarandi			
Foreldri	22%	78%	41
Ungmennir	42%	58%	19
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	24%	76%	38
Landsbyggð	36%	64%	22
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	33%	67%	33
Dómsstóll	22%	78%	27

Mikill meirihluti (82%) foreldra og ungmenna taldi sig hafa fengið skýrar upplýsingar um hvernig hægt væri að takast á við þá hegðun sem fylgir oft í kjölfar kynferðisofbeldis (tafla 32A og mynd 28). Hærra hlutfall ungmenna (91%) taldi sig hafa fengið skýrari upplýsingar en foreldrar yngri barna (78%) (tafla 32B).

Tafla 32A. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa hegðun (barnsins)?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög skýrar (5)	18	41,9%	14,7%
Frekar skýrar (4)	17	39,5%	14,6%
Hvorki né (3)	2	4,7%	6,3%
Frekar óskýrar (2)	5	11,6%	9,6%
Mjög óskýrar (1)	1	2,3%	4,5%
Fjöldi svara	43	100%	
Fékk ekki upplýsingar	19		
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Alls	123		

Mynd 28. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa hegðun (barnsins)?

Tafla 32B Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa hegðun (barnsins)?

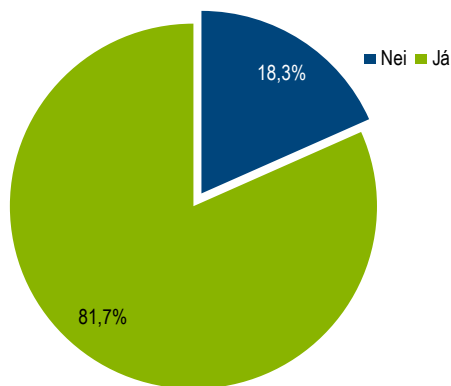
	Mjög skýrar (5)	Frekar skýrar (4)	Hvorki né (3)	Frekar óskýrar (2)	Mjög óskýrar (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	42%	40%	5%	12%	2%	43	4,1
Kyn							
Drengur	60%	0%	0%	20%	20%	5	3,6
Stúlka	39%	45%	5%	11%	0%	38	4,1
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	29%	43%	0%	29%	0%	7	3,7
8-12 ára	0%	78%	11%	11%	0%	9	3,7
13-15 ára	53%	32%	5%	5%	5%	19	4,2
16-18 ára	75%	13%	0%	13%	0%	8	4,5
Svarandi							
Foreldri	28%	50%	6%	13%	3%	32	3,9
Ungmenni	82%	9%	0%	9%	0%	11	4,6
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	45%	41%	3%	7%	3%	29	4,2
Landsbyggð	36%	36%	7%	21%	0%	14	3,9
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	45%	32%	5%	18%	0%	22	4,0
Dómsþóll	38%	48%	5%	5%	5%	21	4,1

1 2 3 4 5

Allir foreldrar (100%) yngstu barnanna, 3-7 ára, töldu sig hafa fengið upplýsingar um hvernig barninu þeirra kynni að liða í kjölfar ofbeldisins en það voru helst ungmennin (27%) sem töldu sig ekki hafa fengið slíkar upplýsingar (tafla 33B).

Tafla 33A. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvernig þér/barninu gæti liðið í kjölfar þess sem kom fyrir þig/það?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	11	18,3%	9,8%
Já	49	81,7%	9,8%
Fjöldi svara	60	100%	
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Veit ekki	1		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 33. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvernig þér/barninu gæti liðið í kjölfar þess sem kom fyrir þig/það?

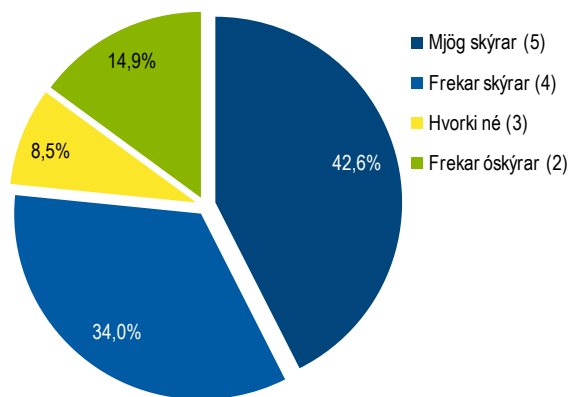
Tafla 33B. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvernig þér/barninu gæti liðið í kjölfar þess sem kom fyrir þig/það?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	18%	82%	60
Kyn			
Drengur	0%	100%	6
Stúlka	20%	80%	54
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	0%	100%	8
8-12 ára	11%	89%	9
13-15 ára	21%	79%	28
16-18 ára	27%	73%	15
Svarandi			
Foreldri	15%	85%	40
Ungmennin	25%	75%	20
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	14%	86%	36
Landsbyggð	25%	75%	24
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	26%	74%	35
Dómstóll	8%	92%	25

Meirihluti svarenda (77%) taldi sig hafa fengið frekar eða mjög skýrar upplýsingar um hvernig þeir gætu tekist á við líðan sína/barna sinna (tafla 34A og mynd 30). Vert er að nefna að enginn taldi sig hafa fengið mjög óskýrar upplýsingar um hvernig hægt væri að takast á við líðanina en það voru helst foreldrar yngstu barnanna sem töldu sig ekki fá nægilegar skýrar upplýsingar um hvernig bregðast skuli við (29%) (tafla 34B).

Tafla 34A. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa líðan (barnsins)?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög skýrar (5)	20	42,6%	14,1%
Frekar skýrar (4)	16	34,0%	13,5%
Hvorki né (3)	4	8,5%	8,0%
Frekar óskýrar (2)	7	14,9%	10,2%
Mjög óskýrar (1)	0	0,0%	0,0%
Fjöldi svara	47	100%	
Fékk ekki upplýsingar	13		
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Veit ekki	2		
Alls	123		

Mynd 34. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa líðan (barnsins)?

Tafla 34B Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa líðan (barnsins)?

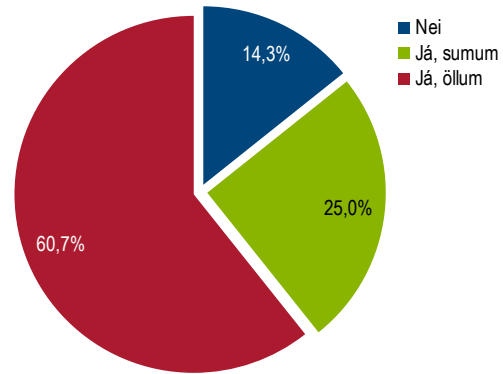
	Mjög skýrar (5)	Frekar skýrar (4)	Hvorki né (3)	Frekar óskýrar (2)	Mjög óskýrar (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	43%	34%	9%	15%	0%	47	4,0
Kyn							
Drengur	50%	0%	17%	33%	0%	6	3,7
Stúlka	41%	39%	7%	12%	0%	41	4,1
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	29%	29%	14%	29%	0%	7	3,6
8-12 ára	25%	50%	13%	13%	0%	8	3,9
13-15 ára	52%	29%	10%	10%	0%	21	4,2
16-18 ára	45%	36%	0%	18%	0%	11	4,1
Svarandi							
Foreldri	39%	33%	12%	15%	0%	33	4,0
Ungmenni	50%	36%	0%	14%	0%	14	4,2
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	50%	33%	7%	10%	0%	30	4,2
Landsbyggð	29%	35%	12%	24%	0%	17	3,7
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	44%	32%	8%	16%	0%	25	4,0
Dómstóll	41%	36%	9%	14%	0%	22	4,0

1 2 3 4 5

Afgerandi stærsti hluti foreldra og ungmenna (86%) taldi að starfsfólk Barnahúss svaraði spurningum þeirra um meðferðina (tafla 35A og mynd 31). Var þá helst að þeir foreldrar og þau ungmenni sem höfðu farið í skýrslutöku í Barnahúsi (24%) og svarendur sem bjuggu á landsbyggðinni (22%) sem upplifðu að þau hefðu ekki fengið svör við spurningum sínum um meðferðina (tafla 35B).

Tafla 35A. Var spurningum sem þú hafðir um meðferðina/meðferð barnsins þíns svarað af starfsfólki Barnahúss?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	8	14,3%	9,2%
Já, sumum	14	25,0%	11,3%
Já, öllum	34	60,7%	12,8%
Fjöldi svara	56	100%	
Hafði engar spurningar	5		
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Veit ekki	1		
Alls	123		

Mynd 31. Var spurningum sem þú hafðir um meðferðina/meðferð barnsins þíns svarað af starfsfólki Barnahúss?

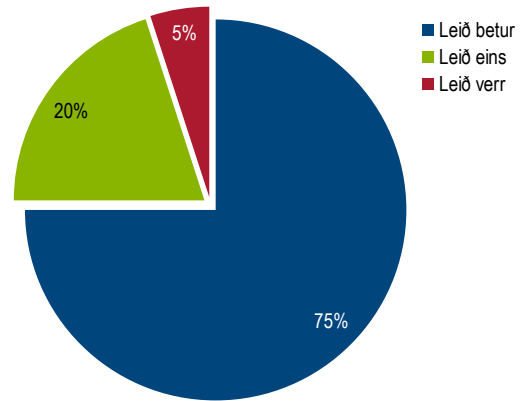
Tafla 35B Var spurningum sem þú hafðir um meðferðina/meðferð barnsins þíns svarað af starfsfólki Barnahúss?

	Nei	Já, sumum	Já, öllum	Fjöldi svara
Heild				
	14%	25%	61%	56
Kyn				
Drengur	25%	50%	25%	4
Stúlka	13%	23%	63%	52
Aldur við skýrslutöku				
3-7 ára	13%	50%	38%	8
8-12 ára	11%	22%	67%	9
13-15 ára	15%	19%	65%	26
16-18 ára	15%	23%	62%	13
Svarandi				
Foreldri	16%	21%	63%	38
Ungmenni	11%	33%	56%	18
Búseta				
Höfuðborgarsvæðið	9%	24%	67%	33
Landsbyggð	22%	26%	52%	23
Staðsetning skýrslutöku				
Barnahús	24%	24%	52%	29
Dómsbóll	4%	26%	70%	27

Í öllum aldurshópum, nema þeim yngstu, töldu foreldrar og ungmenni að þeim/börnum þeirra hafi almennt liðið betur eftir meðferðina í Barnahúsi. Foreldrar yngstu barnanna, 3-7 ára, mátu það sem svo í 50% tilvika, að engin breyting hafi átt sér stað á líðan barna þeirra eftir meðferð í Barnahúsi og hluti foreldra 8-12 ára barna (11%) töldu að börnunum þeirra hafi liðið verr eftir meðferðina (tafla 36B).

Tafla 36A. Leið þér/barninu þínu á heildina litið betur, eins eða verr eftir meðferðina í Barnahúsi, samanborið við hvernig þér/því leið áður en meðferð hófst?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Leið betur	45	75%	11,0%
Leið eins	12	20%	10,1%
Leið verr	3	5%	5,5%
Fjöldi svara	60	100%	
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Veit ekki	2		
Alls	123		

Mynd 32. Leið þér/barninu þínu á heildina litið betur, eins eða verr eftir meðferðina í Barnahúsi, samanborið við hvernig þér/því leið áður en meðferð hófst?

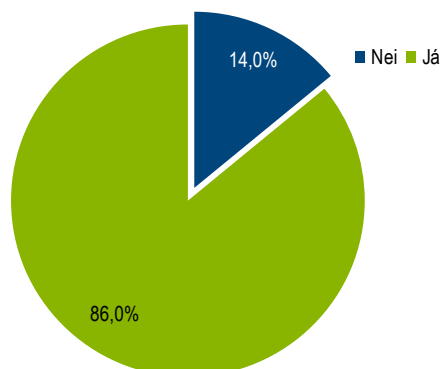
Tafla 36B Leið þér/barninu þínu á heildina litið betur, eins eða verr eftir meðferðina í Barnahúsi, samanborið við hvernig þér/því leið áður en meðferð hófst?

	Leið betur	Leið eins	Leið verr	Fjöldi svara
Heild	75%	20%	5%	60
Kyn				
Drengur	60%	40%	0%	5
Stúlka	76%	18%	5%	55
Aldur við skýrslutöku				
3-7 ára	50%	50%	0%	8
8-12 ára	78%	11%	11%	9
13-15 ára	89%	7%	4%	28
16-18 ára	60%	33%	7%	15
Svarandi				
Foreldri	80%	15%	5%	40
Ungmenni	65%	30%	5%	20
Búseta				
Höfuðborgarsvæðið	78%	16%	5%	37
Landsbyggð	70%	26%	4%	23
Staðsetning skýrslutöku				
Barnahús	74%	24%	3%	34
Dómstóll	77%	15%	8%	26

Þriðjungur (32%) svarenda sem bjó á landsbyggðinni upplifði að meðferðartímar hafi ekki verið bókaðir með nægilega góðum fyrirvara samanborið við aðeins 3% þeirra sem bjuggu á höfuðborgarsvæðinu (tafla 37B).

Tafla 37A. Var þér/barninu boðið meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss með góðum fyrirvara?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	8	14,0%	9,0%
Já	49	86,0%	9,0%
Fjöldi svara	57	100%	
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Veit ekki	5		
Alls	123		

Mynd 33. Var þér/barninu boðið meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss með góðum fyrirvara?

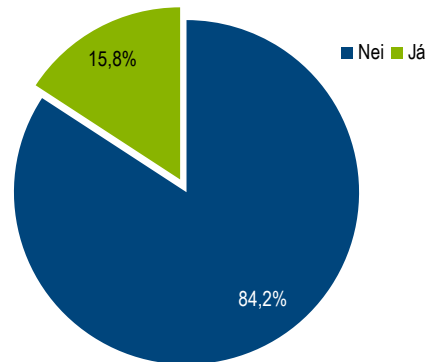
Tafla 37B. Var þér/barninu boðið meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss með góðum fyrirvara?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	14%	86%	57
Kyn			
Drengur	0%	100%	6
Stúlka	16%	84%	51
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	25%	75%	8
8-12 ára	11%	89%	9
13-15 ára	7%	93%	27
16-18 ára	23%	77%	13
Svarandi			
Foreldri	13%	88%	40
Ungmenn	18%	82%	17
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	3%	97%	35
Landsbyggð	32%	68%	22
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	15%	85%	33
Dómstóll	13%	88%	24

Foreldrar yngstu barnanna fannst í 50% tilvika að þeir hafi þurft að bíða lengi eftir að fá meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss (tafla 38B).

Tafla 38A. Þurftir þú/þurfti barnið þitt að bíða lengi eftir að fá meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	48	84,2%	9,5%
Já	9	15,8%	9,5%
Fjöldi svara	57	100%	
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Veit ekki	4		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 34. Þurftir þú/þurfti barnið þitt að bíða lengi eftir að fá meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss?

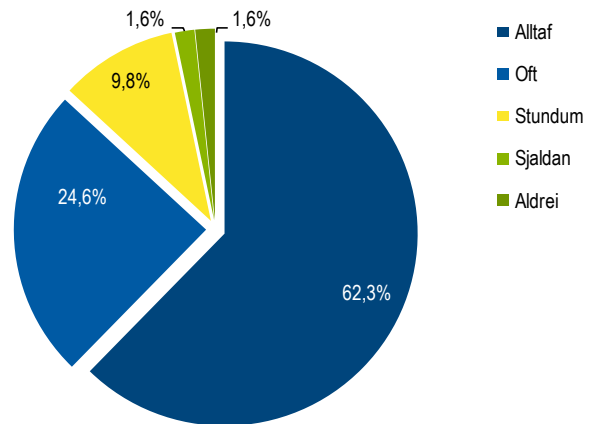
Tafla 38B. Þurftir þú/þurfti barnið þitt að bíða lengi eftir að fá meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	84%	16%	57
Kyn			
Drengur	83%	17%	6
Stúlka	84%	16%	51
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	50%	50%	8
8-12 ára	89%	11%	9
13-15 ára	92%	8%	26
16-18 ára	86%	14%	14
Svarandi			
Foreldri	84%	16%	38
Ungmennni	84%	16%	19
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	86%	14%	35
Landsbyggð	82%	18%	22
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	85%	15%	33
Dómsþóll	83%	17%	24

Bókaðir meðferðartímar stóðust í flestum tilvikum (87%) alltaf eða oft (tafla 39A og mynd 35).

Tafla 39A. Stóðust bókaðir meðferðartímar hjá starfsfólki Barnahúss alltaf, oft, stundum, sjaldan eða aldrei?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Alltaf	38	62,3%	12,2%
Oft	15	24,6%	10,8%
Stundum	6	9,8%	7,5%
Sjaldan	1	1,6%	3,2%
Aldrei	1	1,6%	3,2%
Fjöldi svara	61	100%	
Fór ekki í meðferðarviðtal	61		
Veit ekki	1		
Alls	123		

Mynd 35. Stóðust bókaðir meðferðartímar hjá starfsfólki Barnahúss alltaf, oft, stundum, sjaldan eða aldrei?

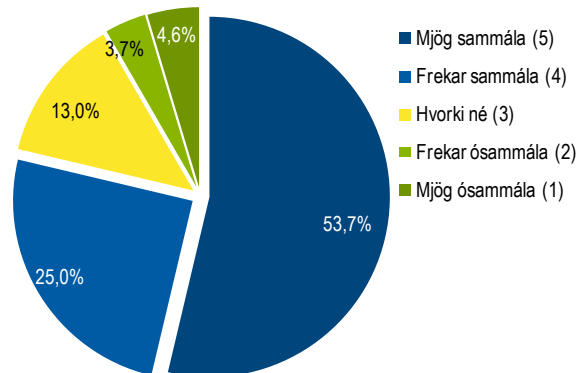
Tafla 39B Stóðust bókaðir meðferðartímar hjá starfsfólki Barnahúss alltaf, oft, stundum, sjaldan eða aldrei?

	Alltaf	Oft	Stundum	Sjaldan	Aldrei	Fjöldi svara
Heild						
Heild	62%	25%	10%	2%	2%	61
Kyn						
Drengur	83%	17%	0%	0%	0%	6
Stúlka	60%	25%	11%	2%	2%	55
Aldur við skýrslutöku						
3-7 ára	67%	11%	22%	0%	0%	9
8-12 ára	78%	11%	11%	0%	0%	9
13-15 ára	50%	36%	11%	0%	4%	28
16-18 ára	73%	20%	0%	7%	0%	15
Svarandi						
Foreldri	61%	22%	15%	0%	2%	41
Ungmenn	65%	30%	0%	5%	0%	20
Búseta						
Höfuðborgarsvæðið	66%	24%	8%	0%	3%	38
Landsbyggð	57%	26%	13%	4%	0%	23
Staðsetning skýrslutöku						
Barnahús	76%	21%	3%	0%	0%	34
Dómsbíll	44%	30%	19%	4%	4%	27

Heilt yfir (79%) fannst svarendum að starfsmenn Barnahúss svöruðu skilaboðum/símtölum þeirra greiðlega (tafla 40A og mynd 36).

Tafla 40A. Símtölum eða skilaboðum þínum til starfsfólks Barnahúss var greiðlega svarað.

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	58	53,7%	9,4%
Frekar sammála (4)	27	25,0%	8,2%
Hvorki né (3)	14	13,0%	6,3%
Frekar ósammála (2)	4	3,7%	3,6%
Mjög ósammála (1)	5	4,6%	4,0%
Fjöldi svara	108	100%	
Veit ekki	11		
Vil ekki svara	4		
Alls	123		

Mynd 36. Símtölum eða skilaboðum þínum til starfsfólks Barnahúss var greiðlega svarað.

Tafla 40B Símtölum eða skilaboðum þínum til starfsfólks Barnahúss var greiðlega svarað.

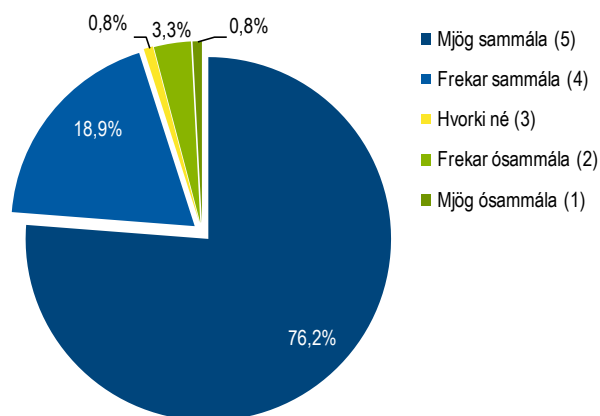
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	54%	25%	13%	4%	5%	108	4,2
Kyn							
Drengur	71%	7%	21%	0%	0%	14	4,5
Stúlka	51%	28%	12%	4%	5%	94	4,1
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	56%	6%	22%	6%	11%	18	3,9
8-12 ára	45%	32%	18%	0%	5%	22	4,1
13-15 ára	53%	27%	13%	4%	2%	45	4,2
16-18 ára	59%	32%	0%	5%	5%	22	4,4
Svarandi							
Foreldri	52%	25%	17%	1%	5%	77	4,2
Ungmenn	58%	26%	3%	10%	3%	31	4,3
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	58%	26%	11%	2%	2%	53	4,4
Landsbyggð	48%	24%	15%	6%	7%	54	4,0
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	49%	25%	17%	3%	7%	72	4,1
Dómsbóll	66%	25%	3%	6%	0%	32	4,5

1 2 3 4 5

Á heildina litið voru svarendur sammála (95%) um að starfsfólk Barnahúss hefði tekið vel á móti þeim/börnum þeirra þegar þau komu í viðtöl (tafla 41A og mynd 37). Öll ungmennin (100%) sem svöruðu könnuninni fannst að það hafi verið tekið frekar eða mjög vel á móti þeim (tafla 41B).

Tafla 41A. Starfsfólk Barnahúss tók vel á móti þér/barninu þínu.

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	93	76,2%	7,6%
Frekar sammála (4)	23	18,9%	6,9%
Hvorki né (3)	1	0,8%	1,6%
Frekar ósammála (2)	4	3,3%	3,2%
Mjög ósammála (1)	1	0,8%	1,6%
Fjöldi svara	122	100%	
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 37. Starfsfólk Barnahúss tók vel á móti þér/barninu þínu.

Tafla 41B Starfsfólk Barnahúss tók vel á móti þér/barninu þínu.

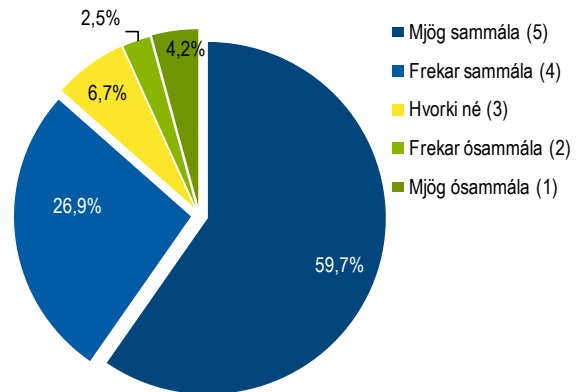
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	76%	19%	1%	3%	1%	122	4,7
Kyn							
Drengur	87%	7%	0%	7%	0%	15	4,7
Stúlka	75%	21%	1%	3%	1%	107	4,7
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	68%	16%	5%	11%	0%	19	4,4
8-12 ára	80%	16%	0%	0%	4%	25	4,7
13-15 ára	73%	24%	0%	4%	0%	51	4,6
16-18 ára	85%	15%	0%	0%	0%	26	4,8
Svarandi							
Foreldri	76%	17%	1%	5%	1%	86	4,6
Ungmennin	78%	22%	0%	0%	0%	36	4,8
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	81%	12%	0%	5%	2%	57	4,6
Landsbyggð	72%	25%	2%	2%	0%	64	4,7
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	76%	18%	1%	4%	1%	83	4,6
Dómstóll	79%	18%	0%	3%	0%	34	4,7

1 2 3 4 5

Þegar svarendur voru spurðir um hvort þeir hafi upplifað að starfsfólk Barnahúss hafi hlustað á það sem þeir höfðu að segja voru 87% þeirra mjög eða frekar sammála því (tafla 42A og mynd 38). Hins vegar skera foreldrar yngstu barnanna (3-7 ára) sig úr að því leyti að 20% þeirra fannst að starfsmenn Barnahúss hafi ekki hlustað á það sem þeir höfðu að segja (tafla 42B).

Tafla 42A. Það var hlustað á það sem þú hafðir að segja.

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	71	59,7%	8,8%
Frekar sammála (4)	32	26,9%	8,0%
Hvorki né (3)	8	6,7%	4,5%
Frekar ósammála (2)	3	2,5%	2,8%
Mjög ósammála (1)	5	4,2%	3,6%
Fjöldi svara	119	100%	
Veit ekki	4		
Alls	123		

Mynd 38. Það var hlustað á það sem þú hafðir að segja.

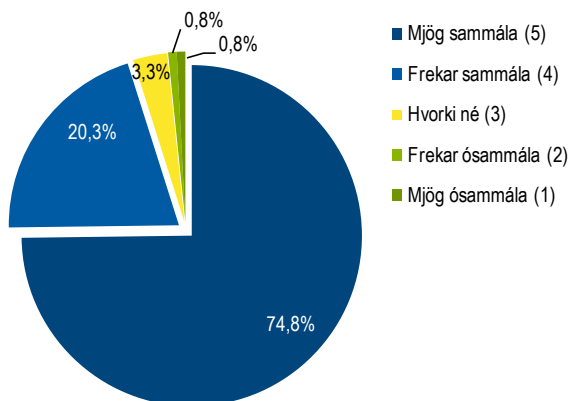
Tafla 42B Það var hlustað á það sem þú hafðir að segja.

	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	60%	27%	7%	3%	4%	119	4,4
Kyn							
Drengur	64%	21%	7%	7%	0%	14	4,4
Stúlka	59%	28%	7%	2%	5%	105	4,3
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	50%	20%	10%	5%	15%	20	3,9
8-12 ára	58%	33%	4%	0%	4%	24	4,4
13-15 ára	60%	27%	6%	4%	2%	48	4,4
16-18 ára	69%	23%	8%	0%	0%	26	4,6
Svarandi							
Foreldri	58%	27%	7%	4%	5%	83	4,3
Ungmennni	64%	28%	6%	0%	3%	36	4,5
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	66%	23%	5%	4%	2%	56	4,5
Landsbyggð	55%	29%	8%	2%	6%	62	4,2
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	59%	23%	10%	3%	6%	80	4,3
Dómsíðill	63%	34%	0%	3%	0%	35	4,6

Starfsfólk Barnahúss var almennilegt í framkomu að mati 95% þátttakenda (tafla 43A og mynd 39). Ungmennin sem svöruðu voru öll frekar eða mjög sammála (100%) því að starfsfólk Barnahús væri almennilegt (tafla 43B).

Tafla 43A. Starfsfólk Barnahúss var almennilegt við þig.

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	92	74,8%	7,7%
Frekar sammála (4)	25	20,3%	7,1%
Hvorki né (3)	4	3,3%	3,1%
Frekar ósammála (2)	1	0,8%	1,6%
Mjög ósammála (1)	1	0,8%	1,6%
Fjöldi svara	123	100%	
Alls	123		

Mynd 39. Starfsfólk Barnahúss var almennilegt við þig.

Tafla 43B Starfsfólk Barnahúss var almennilegt við þig.

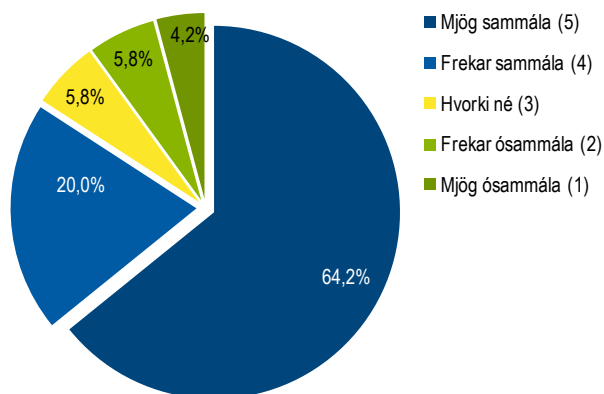
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	75%	20%	3%	1%	1%	123	4,7
Kyn							
Drengur	73%	20%	7%	0%	0%	15	4,7
Stúlka	75%	20%	3%	1%	1%	108	4,7
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	70%	15%	10%	5%	0%	20	4,5
8-12 ára	88%	8%	0%	0%	4%	25	4,8
13-15 ára	65%	31%	4%	0%	0%	51	4,6
16-18 ára	85%	15%	0%	0%	0%	26	4,8
Svarandi							
Foreldri	75%	18%	5%	1%	1%	87	4,6
Ungmennin	75%	25%	0%	0%	0%	36	4,8
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	78%	17%	3%	0%	2%	58	4,7
Landsbyggð	72%	23%	3%	2%	0%	64	4,7
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	76%	17%	5%	1%	1%	83	4,7
Dómstóll	74%	26%	0%	0%	0%	35	4,7

1 2 3 4 5

Flestir svarendur (84%) báru traust til starfsfólks Barnahúss (tafla 44A og mynd 40) en foreldrar yngstu barnanna voru frekar eða mjög ósammála því að þeir gætu treyst starfsfólki Barnahúss í 32% tilfella (tafla 44B).

Tafla 44A. Þú gast treyst starfsfólki Barnahúss.

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Mjög sammála (5)	77	64,2%	8,6%
Frekar sammála (4)	24	20,0%	7,2%
Hvorki né (3)	7	5,8%	4,2%
Frekar ósammála (2)	7	5,8%	4,2%
Mjög ósammála (1)	5	4,2%	3,6%
Fjöldi svara	120	100%	
Veit ekki	3		
Alls	123		

Mynd 40. Þú gast treyst starfsfólki Barnahúss.

Tafla 44B Þú gast treyst starfsfólki Barnahúss.

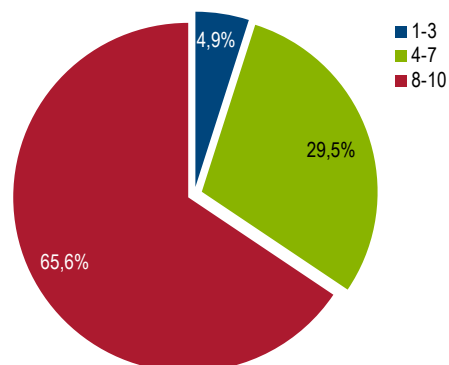
	Mjög sammála (5)	Frekar sammála (4)	Hvorki né (3)	Frekar ósammála (2)	Mjög ósammála (1)	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild	64%	20%	6%	6%	4%	120	4,3
Kyn							
Drengur	67%	20%	0%	13%	0%	15	4,4
Stúlka	64%	20%	7%	5%	5%	105	4,3
Aldur við skýrslutöku							
3-7 ára	47%	16%	5%	16%	16%	19	3,6
8-12 ára	80%	12%	0%	4%	4%	25	4,6
13-15 ára	66%	26%	4%	4%	0%	50	4,5
16-18 ára	56%	20%	16%	4%	4%	25	4,2
Svarandi							
Foreldri	66%	20%	4%	6%	5%	85	4,4
Ungmenni	60%	20%	11%	6%	3%	35	4,3
Búseta							
Höfuðborgarsvæðið	63%	21%	7%	5%	4%	57	4,4
Landsbyggð	65%	19%	5%	6%	5%	62	4,3
Staðsetning skýrslutöku							
Barnahús	62%	20%	6%	7%	5%	81	4,3
Dómsóll	71%	18%	6%	3%	3%	34	4,5

1 2 3 4 5

Heildarmat foreldra og ungmenna á þjónustu Barnahúss var há eða 7,8 stig af 10 mögulegum (tafla 45A og mynd 41). Ánægðastir voru foreldrar barna á aldrinum 8-12 ára (8,9 stig) en foreldrar yngstu barnanna voru óánægðastir með 6,6 stig. Lítil sem enginn munur var á mati á þjónustunni eftir því hvar barnið var búsett eða hvar það hafi farið í skýrslutöku (tafla 45B).

Tafla 45A. Vinsamlegast leggðu heildarmat á þjónustuna sem þú fékkst/þú og barnið þitt hafið fengið hjá Barnahúsi. Veldu tölu á bilinu 1 til 10 þar sem 1 þýðir að þjónustan hafi verið mjög slök og 10 þýðir að þjónustan hafi verið mjög góð.

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
1-3	6	4,9%	3,8%
4-7	36	29,5%	8,1%
8-10	80	65,6%	8,4%
Fjöldi svara	122	100%	
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 41. Vinsamlegast leggðu heildarmat á þjónustuna sem þú fékkst/þú og barnið þitt hafið fengið hjá Barnahúsi. Veldu tölu á bilinu 1 til 10 þar sem 1 þýðir að þjónustan hafi verið mjög slök og 10 þýðir að þjónustan hafi verið mjög góð.

Tafla 45B Vinsamlegast leggðu heildarmat á þjónustuna sem þú fékkst/þú og barnið þitt hafið fengið hjá Barnahúsi. Veldu tölu á bilinu 1 til 10 þar sem 1 þýðir að þjónustan hafi verið mjög slök og 10 þýðir að þjónustan hafi verið mjög góð.

	1-3	4-7	8-10	Fjöldi svara	Meðaltal
Heild					
	5%	30%	66%	123	7,8
Kyn					
Drengur	7%	20%	73%	15	8,1
Stúlka	5%	31%	64%	107	7,8
Aldur við skýrslutöku					
3-7 ára	16%	37%	47%	19	6,6
8-12 ára	0%	12%	88%	25	8,9
13-15 ára	6%	31%	63%	51	7,7
16-18 ára	0%	35%	65%	26	8,0
Svarandi					
Foreldri	7%	27%	66%	86	7,8
Ungmenni	0%	36%	64%	36	7,9
Búseta					
Höfuðborgarsvæðið	5%	26%	69%	58	8,0
Landsbyggð	5%	32%	63%	63	7,7
Staðsetning skýrslutöku					
Barnahús	5%	29%	66%	82	7,8
Dómsból	6%	29%	66%	35	7,9

Allir (100%) þeir sem tóku afstöðu voru sammála um að það væri mikilvægt að þjónusta Barnahúss stæði börnum og ungmennum til boða ef grunur léki á að barn eða ungmenni hafi sætt kynferðisofbeldi (tafla 46).

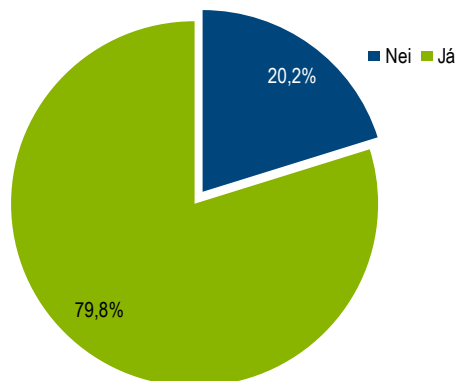
Tafla 46. Finnst þér mikilvægt að aðgangur að þjónustu, eins og þeirri sem Barnahús veitir, sé til staðar þegar upp koma mál af þessum toga?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Já	118	100,0%	0,0%
Nei	0	0,0%	0,0%
Fjöldi svara	118	100%	
Veit ekki	4		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Flestir (80%) þeirra sem tóku afstöðu til þjónustu Barnahúss töldu að starfsfólkið þar hafi veitt alla þá þjónustu sem það gat, óháð útkomu máls (tafla 47A og mynd 42). Það voru helst foreldrar yngstu barnanna (33%) og ungmennin (27%) sem voru frekar eða mjög ósammála því að starfsmenn Barnhúss hafi veitt alla þá þjónustu sem kostur var á (tafla 47B).

Tafla 47A. Óháð útkomu málsins sem um ræðir, finnst þér að starfsfólk Barnahúss hafi veitt alla þá þjónustu sem það gat?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	23	20,2%	7,4%
Já	91	79,8%	7,4%
Fjöldi svara	114	100%	
Veit ekki	8		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 42. Óháð útkomu málsins sem um ræðir, finnst þér að starfsfólk Barnahúss hafi veitt alla þá þjónustu sem það gat?

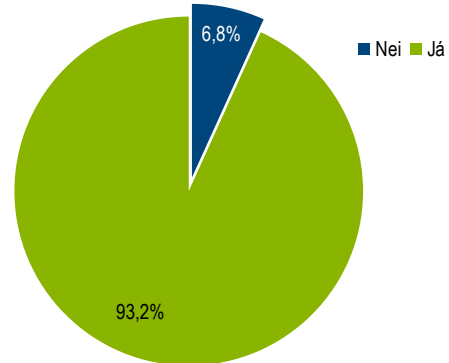
Tafla 47B. Óháð útkomu málsins sem um ræðir, finnst þér að starfsfólk Barnahúss hafi veitt alla þá þjónustu sem það gat?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	20%	80%	114
Kyn			
Drengur	15%	85%	13
Súlkka	21%	79%	101
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	33%	67%	18
8-12 ára	13%	88%	24
13-15 ára	17%	83%	46
16-18 ára	24%	76%	25
Svarandi			
Foreldri	17%	83%	81
Ungmennin	27%	73%	33
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	16%	84%	55
Landsbyggð	24%	76%	58
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	17%	83%	75
Dómstóll	29%	71%	34

Meirihluti svarenda (93%) taldi að þeir myndu mæla með þjónustu Barnahúss ef á þyrfti að halda (tafla 48A og mynd 43) en 12% foreldra yngstu barnanna myndi ekki mæla með henni sem og 8% foreldra og ungmenna á aldrinum 13-18 ára (tafla 48B).

Tafla 48A. Myndir þú mæla með þjónustu Barnahúss við aðra sem mögulega þurfa á slíkri þjónustu að halda?

	Fjöldi	Hlutfall	Vikmörk +/-
Svör			
Nei	8	6,8%	4,5%
Já	110	93,2%	4,5%
Fjöldi svara	118	100%	
Veit ekki	4		
Vil ekki svara	1		
Alls	123		

Mynd 43. Myndir þú mæla með þjónustu Barnahúss við aðra sem mögulega þurfa á slíkri þjónustu að halda?

Tafla 48B. Myndir þú mæla með þjónustu Barnahúss við aðra sem mögulega þurfa á slíkri þjónustu að halda?

	Nei	Já	Fjöldi svara
Heild			
	7%	93%	118
Kyn			
Drengur	0%	100%	14
Súlkka	8%	92%	104
Aldur við skýrslutöku			
3-7 ára	12%	88%	17
8-12 ára	0%	100%	24
13-15 ára	8%	92%	50
16-18 ára	8%	92%	26
Svarandi			
Foreldri	6%	94%	83
Ungmennir	9%	91%	35
Búseta			
Höfuðborgarsvæðið	4%	96%	56
Landsbyggð	10%	90%	61
Staðsetning skýrslutöku			
Barnahús	8%	92%	78
Dómstóll	6%	94%	35

Foreldrum og ungmennum var gefið tækifæri til að gefa álit sitt á starfsemi Barnahúss, bæði það sem þau upplifðu jákvætt sem og það sem betur mætti fara (tafla 49, 50, 51 og 52). Hér fyrir neðan hafa athugasemdir svarenda verið flokkaðar eftir helstu þáttum sem fram komu. Hafa ber í huga að fjöldi athugasemda endurspeglar ekki fjölda svarenda þar sem sumir foreldrar og ungmenni höfðu fleiri en eina athugasemd sem þau vildu koma á framfæri meðan aðrir höfðu engar. Einnig ber að nefna að sumar athugasemdir vörðuðu ekki þjónustu Barnahúss og eru því ekki settar hér fram en þeim athugasemdum hefur verið komið á framfæri við Barnaverndarstofu.

Tafla 49. Athugasemdir foreldra um hvað mætti bæta í þjónustu Barnahúss

Foreldrar	Fjöldi
Meiri vinna með/fyrir foreldra	12
Aukin þjónusta fyrir börn og foreldra	8
Fjölga starfsfólki Barnahúss	6
Bæta umhverfi/aðstöðu Barnahúss	4
Meiri þjónusta út á landsbyggðinni	4
Eftirfylgni að meðferð lokinni	4
Stytta biðtíma eftir þjónustu	2
Ekki afboða viðtöl með SMS skilaboðum	3
Að allar skýrslur séu teknar í Barnahúsi	2
Starfsmenn Barnahúss þurfa að hafa meira vægi innan réttarkerfisins	2
Samtals	47

Tafla 50. Athugasemdir ungmenna um hvað mætti bæta í þjónustu Barnahúss

Ungmennir	Fjöldi
Sér aðstaða fyrir ungmenni	7
Upplýsingagjöf um þjónustu Barnahúss eftir skýrslutöku	2
Fleiri viðtöl	1
Meiri samvinna starfsfólks	1
Meiri upplýsingagjöf um skýrslutökufærið	1
Meiri eftirfylgni	1
Samtals	13

Flestar ábendingar sem komu frá foreldrum tengdust því að auka við þjónustu Barnahúss. Til dæmis mætti huga meira að samstarfi við foreldra barna sem koma í Barnahús sem og að sumir hefðu viljað meiri stuðning í tengslum við úrvinnslu máls. Ungmennin vöktu meðal annars athygli á því að Barnahús þyrfti að bæta aðstöðuna fyrir unglínga.

Tafla 50. Athugasemdir foreldra um hvað stendur upp úr varðandi þjónustu Barnahúss

Foreldrar	Fjöldi
Viðmót starfsfólk Barnahúss	45
Fagleg þjónusta	15
Uppbygging þjónustu Barnahúss	8
Aðstaðan í Barnahúsi	6
Meðferðarnálgunin	3
Skjót þjónusta	2
Samskipti	4
Eftirfylgnin	1
Læknisskoðunin	1
Samtals	85

Tafla 50. Athugasemdir ungmenna um hvað stendur upp úr varðandi þjónustu Barnahúss

Ungmennir	Fjöldi
Viðmót starfsfólks Barnahúss	14
Meðferðarnálgunin	8
Uppbygging þjónustu Barnahúss	4
Fagleg þjónusta	3
Umhverfið	1
Þau trúðu mér	1
Samtals	31

Athugasemdir foreldra um það sem stóð upp úr varðandi þjónustu Barnahúss var hversu vel starfsfólk tók á móti þeim og börnum þeirra. Þeim þótti þjónustan fagleg og að aðstaðan hafi verið góð. Ungmennin voru líkt og foreldrar yngri barna sátt við viðmót starfsfólks sem og meðferðina sem veitt var.

SAMANTEKT OG UMRÆÐA UM MEÐFERÐ Í BARNAHÚSI

Fram að þessu hefur ekki verið gerð úttekt á þjónustubáttum Barnahúss og gefur þessi könnun ákveðið innsæi inn í hverjir það eru sem fá meðferð í Barnahúsi og hvernig skjólstæðingarnir upplifa þjónustuna. Athyglisvert er að það er hærra hlutfall barna og ungmenna sem fara í skýrslutöku í dómstól sem fá meðferð í Barnahúsi (79%) en þeirra sem fara í skýrslutöku á vegum Barnahúss (47%). Mögulegar skýringar á þessu kunna meðal annars að vera að: meðferð eftir skýrslutöku í Barnahúsi er ekki sjálfvirk ferli, það er að barnaverndarnefndir sem hafa umsjón með úrvinnslu máls þurfa að sækja sérstaklega um meðferð fyrir umrætt barn og getur verið einhver misbrestur á að það sé gert. Í sumum tilfellum kann það að vera metið af foreldri/starfsmanni sem svo að barnið þurfi ekki meðferð að skýrslutöku lokinni. Hins vegar er það liður í ferlinu að foreldrar/ungmenn/börn samþykki meðferð en eitt foreldrið tólt að „Barnið sjálf afþakkaði meðferð“. Þegar horft er til búsetu barns þá kemur í ljós að börn á höfuðborgarsvæðinu eru líklegri (66%) til að þiggja meðferð en börn sem búa úti á landi (40%). Barnahús leitast við eins og kostur er að veita meðferð í heimabyggð barns en starfsstöðvar þess eru í Reykjavík og mögulega kann það að takmarka umfang og aðgengi að einhverju marki. Þess má geta að það kom tillaga frá foreldrum að fjölga starfsstöðvum Barnahúss til að auka aðgengi að þjónustu.

Upplifun svarenda á viðmóti og móttökum starfsmanna Barnhúss voru góðar í 95% tilvika og voru flestar jákvæðar athugasemdir sem komu frá foreldrum og ungmennum tengdar þessum þætti þjónustunnar eða alls 59 athugasemdir. Upplýsingar og ráðgjöf til foreldra/ungmenna um hvers konar hegðun og líðan getur fylgt í kjölfar kynferðisofbeldis var alla jafna talið vera gott (72% og 82%). Einnig töldu flestir foreldrar og ungmenni að þau hafi fengið greinargóðar upplýsingar um hvernig hægt væri að takast á við umrædda hegðun og líðan (82% og 72%). Það voru helst foreldrar (29%) yngstu barnanna 3-7 ára sem upplifðu að þeir fengju ekki nægilega skýrar upplýsingar um hvernig þeir gætu tekist á við hegðun og líðan barnanna sinna.

Það virðist skipta máli hversu gamalt barn er þegar það kemur í meðferð í Barnahúsi með tilliti til hvernig foreldrar/ungmenn upplifa þjónustuna. Á heildina lítið eru foreldrar yngstu barnanna 3-7 ára ósáttastir við þjónustu Barnahúss samanborið við aðra aldurshópa. Það er að þeim finnst í minna mæli hlustað á þá (20%), sumum hverjum fannst þeir ekki geta treyst starfsfólkinu (32%), í 12% tilfalla eru þeir ekki tilbúnir til að mæla með þjónustu Barnahúss og heildarmat þeirra á þjónustunni er lakara en hjá öðrum aldurshópum. Vitað er að því yngri sem börn eru þegar grunur kemur upp um kynferðisbrot gegn þeim því meiri líkur eru á því að málið fari ekki alla leið til dómstóla, jafnvel þó að barnið sjálf greini frá broti, og kann þetta að hafa áhrif á viðhorf foreldra á frekari úrvinnslu máls (Þorbjörg Sveinsdóttir, 2011). Einnig eru þær meðferðarnálganir sem notaðar eru í Barnahúsi erfiðari í framkvæmd því yngri sem barnið er og reynir þá meira á hlutverk foreldra í stuðningi við barnið. Því er ábending foreldra um að fá frekari stuðning eða fjölskylduvinnu væntanlega mjög mikilvæg í þessu samhengi. Meðferðarvinna í Barnahúsi virðist skila betri líðan til barna og ungmenna í 75% tilvika. Ungmennin (30%) og foreldrar yngstu barnanna (50%) virðast þó síður finna fyrir bættri líðan eftir meðferð í Barnahúsi. Mögulega hentar meðferðarnálgunin þessum hópum ekki nægilega vel og/eða aðrir utanaðkomandi þættir, er snúa ekki beint að þjónustu Barnahúss, hefur áhrif á líðan þeirra.

Það vekur athygli að foreldrar barna/ungmenni sem fara í skýrslutöku í dómstól upplifa meðferð og þjónustu Barnahúss almennt jákvæðari en börn sem fara bæði í skýrslutöku og meðferð í Barnahúsi. Það kann að vera skýring, að börn/ungmenni sem fóru í skýrslutöku við dómstól upplifa það ferli og umhverfi streituvekjandi en eftir því sem foreldrar yngri barna og ungmenni greina frá finnst þeim umhverfið og aðstaðan í Barnahúsi mun afslappaðra samanborið við dómstóla. Þar af leiðandi getur verið að börnin/ungmennin sem fara í skýrslutöku í dómstól séu jákvæðari fyrir meðferð í Barnahúsi þó erfitt sé. Hins vegar má taka fram að munurinn á viðhorfum svarenda sem fóru í skýrslutöku í dómstól og þeirra sem fóru í skýrslutöku í Barnahúsi á þjónustu Barnahúss er oftast lítil og ávallt í sömu átt.

Innt var sérstaklega eftir því hvernig notendur Barnahúss upplifðu umhverfið og aðstöðuna sem þar er boðið upp á. Aðspurð sögðu 82% forelda og ungmenna að starfsfólk Barnahúss hafi getað svarað spurningum sem þei höfðu um meðferðina. Bókaðir meðferðartímar stóðst oft eða alltaf hjá 87% svarenda og í tilfelli 79% þátttakenda var skilaboðum til starfsmanna svarað greiðlega. Helst voru það foreldrar yngstu barnanna, 3-7 ára, sem fannst biðin eftir meðferðarviðtölum of löng (50%) og að ekki var bókað viðtal með nægilegum fyrirvara (25%).

Á heildina litið voru skjólstæðingar Barnahúss ánægðir með þjónustuna sem þar var veitt og myndu 93% svarenda mæla með þjónustu Barnahúss ef á þyrfti á halda. Allir svarendur (100%) voru sammála um að það skipti máli fyrir börn og ungmenni að hafa aðgang að þjónustu Barnahúss þegar grunur leikur á að barn hafi sætt kynferðisofbeldi.

HEIMILDIR

- Barnaverndarstofa. (2008). *Ársskýrsla 2006-7*. Reykjavík: Barnaverndarstofa.
- Barnaverndarstofa (2011). *Ársskýrsla 2008-9*. Reykjavík: Barnaverndarstofa.
- Cross, T.P., Jones, L.M., Walsh, W.A., Simone, M. og Kolko, D. (2007). Child forensic interviewing in Child Advocacy Centers: Empirical data on the practice model. *Child Abuse and Neglect*, 31, 1031-1052. Sótt þann 06.08.2011 af: <http://www.unh.edu/ccrc/pdf/cv108.pdf>.
- Cross, T.P., Jones, L.M., Walsh, W.A., Simone, M., Kolko, D., Szczepanski, J., Lippert, T., Davison, K., Cryns, A., Sosnowski, P., Shadoin, A. og Magnuson, S. (2008). Evaluating Children's Advocacy Centers' Response to Child Sexual Abuse. *Juvenile Justice Bulletin*. Sótt þann 06.08.2011 af: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/ojdp/218530.pdf>.
- Jackson, S.L. (2004). *A Resource for Evaluating Child Advocacy Centers*. Washington: National Institute of Justice.
- Jones, L.M. (2007). *Investigation Satisfaction Surveys for Parents and Youth (ISS-P; ISS-Y)*. Crimes against Children Research Center: University of New Hampshire.
- Jones, L.M., Cross, T.P., Walsh, W.A., Simone, M. (2007). Do Children's Advocacy Centers improve experiences of child sexual abuse investigations? *Child Abuse and Neglect*, 31, 1069-1085.
- Þorbjörg Sveinsdóttir. (2011). *Framburður barna í Barnahúsi og lyktir mála. Hvað hefur áhrif á birtingu ákæra og sakfellinga í málum barna sem grunur leikur á að hafi sætt kynferðislegu ofbeldi*. Óbirt mastersritgerð, Heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands.
- Þorbjörg Sveinsdóttir, Jóhanna Kristín Jónsdóttir, Gísli H. Guðjónsson og Jón Friðrik Sigurðsson (2011). *Rannsókn á viðtölum við börn sem komu til rannsóknar í Barnahúsi á tímabilinu 1. nóvember 1998 til 31. desember 2004*. Ársskýrsla Barnaverndarstofu 2008-9. Blaðsíður 79-94. Reykjavík.

VIÐAUKI I: SPURNINGALISTI FYRIR FORELDRA

Könnunin er lögð fyrir foreldra barna sem fengu þjónustu Barnahúss á árunum 2007 til 2009. Ef svo vill til að barnið þitt hafi einnig fengið þjónustu hjá Barnahúsi fyrir það tímabil biðjum við þig að svara eftirfarandi spurningum út frá því máli sem unnið var með á árunum 2007 til 2009.

SKÝRSLUTAKAN

1. Hefur barnið þitt fengið þjónustu hjá Barnahúsi í tengslum við annað mál en það sem spurt er um nú?
₁ Nei
₂ Já (vinsamlegast svaraðu eftirfarandi spurningum út frá síðasta máli sem unnið var með en er þó lokið)
3. Fór barnið í skýrslutöku í Barnahúsi eða við dómstól?
₁ Í Barnahúsi → Svarar næst spurningu 4
₂ Við dómstól
3. Í hvaða landshluta er dómstóllinn sem barnið fór í skýrslutöku við?
₁ Reykjavík
₂ Vesturlandi
₃ Vestfjörðum
₄ Norðurlandi vestra
₅ Norðurlandi eystra
₆ Austurlandi
₇ Suðurlandi
₈ Reykjanesi (Hafnarfjörður)
4. Þjó barnið þitt á höfuðborgarsvæðinu eða á landsbyggðinni þegar það fór í skýrslutöku?
₁ Höfuðborgarsvæðinu (Reykjavík, Hafnarfjörður, Kópavogur, Garðabær, Mosfellsbær, Seltjarnarnes)
₂ Úti á landi
5. Hversu gamalt var barn þitt þegar það fór í skýrslutöku í tengslum við þetta tiltekna mál? _____
6. Varst þú spurð(ur) áhlits um hvar skýrslutakan ætti að fara fram?
₁ Já
₂ Nei

7. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingum um skýrslutökuna sem barnið þitt fór í?

	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki né	Frekar sammála	Mjög sammála
Ég var sátt(ur) við að barnið mitt færi í skýrslutöku?	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Einstaklingurinn sem tók skýrsluna af barninu mínu hafði góða nærveru	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Skýrslutakan var útskýrð fyrir mér á fullnægjandi hátt, áður en hún fór fram	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Ég skil af hverju ég gat ekki verið hjá barninu mínu meðan á skýrslutökunni stóð	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Mér finnst ég ætti að mega horfa á upptöku af skýrslutökunni af barninu mínu	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Ég fékk greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅

8. Heldur þú að barninu þínu hafi liðið betur, eins eða verr eftir skýrslutökuna, samanborið við hvernig því leið áður en skýrslutaka fór fram?

- ₁ Leið betur
₂ Leið eins
₃ Leið verr

Nú koma nokkrar spurningar um staðinn þar sem barnið fór í skýrslutöku, hvort sem það var í Barnahúsi eða við dómstól.

9. Ef þú hugsar til þess staðar sem barnið fór í skýrslutöku, þótti þér staðsetningin góð eða slæm?

- ₁ Mjög slæm
₂ Frekar slæm
₃ Hvorki slæm né góð
₄ Frekar góð
₅ Mjög góð

10. Finnst þér staðurinn þar sem skýrslutakan fór fram vera aðlaðandi eða óaðlaðandi fyrir börn og unglunga?

- ₁ Mjög óaðlaðandi
₂ Frekar óaðlaðandi
₃ Hvorki óaðlaðandi né aðlaðandi
₄ Frekar aðlaðandi
₅ Mjög aðlaðandi

11. Voru leikföngin, tímaritin eða annað afþreyingarefni á þeim stað sem skýrslutakan fór fram viðeigandi fyrir aldur barnsins þíns?

- ₁ Nei
₂ Já

12. Var biðstofan eða sú aðstaða sem þið fenguð til að bíða í góð eða slæm?

- ₁ Mjög slæm
₂ Frekar slæm
₃ Hvorki slæm né góð
₄ Frekar góð
₅ Mjög góð

LÆKNISSKOÐUN

Næst spyrjum við um læknisskoðun sem barnið kann að hafa farið í.

13. Fór barnið í læknisskoðun í tengslum við umrætt mál?

- ₁ Nei → Svarar næst spurningu 19
₂ Já

14. Fór sú læknisskoðun fram í Barnahúsi, á Neyðarmóttöku eða annars staðar?

- ₁ Barnahúsi
₂ Neyðarmóttöku
₃ Annars staðar, hvar? _____

15. Fékkstu upplýsingar um hvað myndi eiga sér stað í læknisskoðuninni áður en hún fór fram?

- ₁ Já
₂ Nei

16. Varst þú eða annar náinn aðstandandi barnsins viðstödd/viðstaddur læknisskoðunina?

- ₁ Nei → Svarar næst spurningu 18
₂ Já → Hver var viðstödd/viðstaddur?
₁ Ég sjálf(ur)
₂ Annar, hver? _____ (svara næst spurningu 18)

17. Hvernig var viðmót læknisins sem framkvæmdi skoðunina? Var hann notalegur eða ónotalegur í garð barnsins?

- ₁ Mjög ónotalegur
₂ Frekar ónotalegur
₃ Hvorki notalegur né ónotalegur
₄ Frekar notalegur
₅ Mjög notalegur

18. Fékkstu upplýsingar um hvað kom út úr læknisskoðuninni?

- ₁ Já
₂ Nei

MEÐFERÐ

Næstu spurningar snúa að meðferðarþjónustu Barnahúss og líðan ykkar á meðan þjónustunni stóð.

19. Fór barnið í meðferðarviðtöl hjá Barnahúsi?

₁ Nei → Svarar næst spurningu 30

₂ Já

20. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvers konar hegðun þú gætir átt von á að barnið sýndi í kjölfar þess sem kom fyrir það?

₁ Nei → Svarar næst spurningu 22

₂ Já

21. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa hegðun barnsins? (Spurning til þeirra sem svara spurningu 20 játandi)

₁ Mjög óskýrar

₂ Frekar óskýrar

₃ Hvorki skýrar né óskýrar

₄ Frekar óskýrar

₅ Mjög óskýrar

22. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvernig barninu gæti liðið í kjölfar þess sem kom fyrir það?

₁ Nei → Svarar næst spurningu 24

₂ Já

23. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa líðan barnsins? (Spurning til þeirra sem svara spurningu 22 játandi)

₁ Mjög óskýrar

₂ Frekar óskýrar

₃ Hvorki skýrar né óskýrar

₄ Frekar óskýrar

₅ Mjög óskýrar

24. Var spurningum sem þú hafðir um meðferð barnsins þíns svarað af starfsfólki Barnahúss?

₁ Nei

₂ Já, sumum

₃ Já, öllum

₄ Hafði engar spurningar

25. Ef tekið er mið af þeim aðstæðum sem barnið var í á þeim tíma, telur þú að barninu hafi liðið vel eða illa á meðan það var í meðferð á vegum Barnahúss?

₁ Mjög illa

₂ Frekar illa

₃ Hvorki illa né vel

₄ Frekar vel

₅ Mjög vel

26. Hvernig heldurðu að barninu hafi liðið eftir meðferðina í Barnahúsi? _____

27. Leið barninu þínu á heildina litið betur, eins eða verr eftir meðferðina í Barnahúsi, samanborið við hvernig því leið áður en meðferð hófst?

- ₁ Leið betur
₂ Leið eins
₃ Leið verr

28. Þá koma spurningar sem snúa að tímasetningum og stundvísi.

	Já	Nei
Var barninu boðið meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss með góðum fyrirvara?	☐ ₁	☐ ₂
Purfti barnið þitt að bíða lengi eftir að fá meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss?	☐ ₁	☐ ₂

29. Stóðust bókaðir meðferðartímar hjá starfsfólki Barnahúss alltaf, oft, stundum, sjaldan eða aldrei?

- ₁ Alltaf
₂ Oft
₃ Stundum
₄ Sjaldan
₅ Aldrei

HEILDARMAT

30. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingum um samskipti þín við starfsmenn Barnahúss, framkomu þeirra og viðmót.

	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki né	Frekar sammála	Mjög sammála
Símtölum eða skilaboðum þínum til starfsfólks Barnahúss var greiðlega svarað	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Starfsfólk Barnahúss tók vel á móti barninu þínu	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Það var hlustað á það sem þú hafðir að segja	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Starfsfólk Barnahúss var almennilegt við þig	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
Þú gast treyst starfsfólki Barnahúss	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅

Barn sem að grunur leikur á að hafi sætt kynferðislegu ofbeldi þarf að ganga í gegnum ákveðið ferli sem getur falið í sér skýrslutöku, læknisskoðun og meðferð. Sumt í þessu ferli getur reynst jákvætt en annað neikvætt. Nú að lokum koma nokkrar spurningar um ferlið sem barnið þurfti að ganga í gegnum.

31. Hvað fannst þér jákvæðast eða gagnlegast í ferlinu? _____

32. Hvað fannst þér neikvæðast eða ekki gagnlegt í ferlinu? _____

33. Vinsamlegast notaðu kvarða sem nær frá 1 til 10 til að leggja heildarmat á þjónustuna sem þú og barnið þitt hafið fengið hjá Barnahúsi. Veldu tölu á bilinu 1 til 10 þar sem 1 þýðir að þjónustan hafi verið mjög slök og 10 þýðir að þjónustan hafi verið mjög góð.

Mjög 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Mjög
Slök þjónusta góð þjónusta

34.

	Já	Nei
Finnst þér mikilvægt að aðgangur að þjónustu, eins og þeirri sem Barnahús veitir, sé til staðar þegar upp koma mál af þessum toga?	☐ ₁	☐ ₂
Óháð útkomu málsins sem um ræðir, finnst þér að starfsfólk Barnahúss hafi veitt alla þá þjónustu sem það gat?	☐ ₁	☐ ₂
Myndir þú mæla með þjónustu Barnahúss við aðra sem mögulega þurfa á slíkri þjónustu að halda?	☐ ₁	☐ ₂

35. Hvernig telur þú að bæta megi þjónustu Barnahúss? _____

36. Hvað telur þú að standi upp úr varðandi þjónustu Barnahúss? _____

Takk fyrir að taka þátt í þessari könnun!

Ef þú vilt tala við einhvern um þjónustuna sem þú fékkst eða hefur aðrar spurningar er varða úrvinnslu mála sem farið hafa í gegnum Barnahús getur þú haft samband við....

VIÐAUKI II: SPURNINGALISTI FYRIR UNGMENN

Könnunin er lögð fyrir foreldra og ungt fólk sem fékk þjónustu Barnahúss á árunum 2007 til 2009. Ef svo vill til að þú hafir einnig fengið þjónustu hjá Barnahúsi fyrir það tímabil biðjum við þig að svara eftirfarandi spurningum út frá því máli sem unnið var með á árunum 2007 til 2009.

SKÝRSLUTAKAN

1. Hefur þú fengið þjónustu hjá Barnahúsi í tengslum við annað mál en það sem spurt er um nú?
₁ Nei
₂ Já (vinsamlegast svaraðu eftirfarandi spurningum út frá síðasta máli sem unnið var með en er þó lokið)
2. Fórst þú í skýrslutöku í Barnahúsi eða við dómstól?
₁ Í Barnahúsi → Svarar næst spurningu 4
₂ Við dómstól
3. Í hvaða landshluta er dómstóllinn sem þú fórst í skýrslutöku við?
₁ Reykjavík
₂ Vesturland
₃ Vestfjörðum
₄ Norðurland vestra
₅ Norðurland eystra
₆ Austurland
₇ Suðurland
₈ Reykjanes (Hafnarfjörður)
4. Þjóst þú á höfuðborgarsvæðinu eða á landsbyggðinni þegar þú fórst í skýrslutöku?
₁ Höfuðborgarsvæðinu (Reykjavík, Hafnarfjörður, Kópavogur, Garðabær, Mosfellsbær, Seltjarnarnes)
₂ Úti á landi
5. Hversu gömul/gamall varst þú þegar þú fórst í skýrslutöku í tengslum við þetta tiltekna mál? ____
6. Varst þú spurð(ur) álitis um hvar skýrslutakan ætti að fara fram?
₁ Já
₂ Nei
₃ Veit ekki

7. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingum um skýrslutökuna sem þú fórst í?

	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki né	Frekar sammála	Mjög sammála
a) Ég var sátt(ur) við að fara í skýrslutöku?	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
b) Einstaklingurinn sem tók skýrsluna af mér hafði góða nærveru	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
a) Skýrslutakan var útskýrð fyrir mér á fullnægjandi hátt, áður en hún fór fram	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
b) Ég skil af hverju foreldri eða forsjáraðili gat ekki verið hjá mér meðan á skýrslutökunni stóð	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
c) Mér fannst skýrslutakan ekki eins erfið og ég átti von á	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
d) Ég fékk greinargóðar upplýsingar um hvernig skýrslutakan gekk	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅

8. Leið þér betur, eins eða verr eftir skýrslutökuna, samanborið við hvernig þér leið áður en skýrslutaka fór fram?

- ₁ Leið betur
₂ Leið eins
₃ Leið verr

Nú koma nokkrar spurningar um staðinn þar sem þú fór í skýrslutöku, hvort sem það var í Barnahúsi eða við dómstól.

9. Ef þú hugsar til þess staðar sem þú fórst í skýrslutöku, þótti þér staðsetningin góð eða slæm?

- ₁ MJög slæm
₂ Frekar slæm
₃ Hvorki slæm né góð
₄ Frekar góð
₅ MJög góð

10. Finnst þér staðurinn þar sem skýrslutakan fór fram vera aðlaðandi eða óaðlaðandi fyrir börn og unglinga?

- ₁ MJög óaðlaðandi
₂ Frekar óaðlaðandi
₃ Hvorki óaðlaðandi né aðlaðandi
₄ Frekar aðlaðandi
₅ MJög aðlaðandi

11. Voru leikföngin, tímaritin eða annað afþreyingarefni á þeim stað sem skýrslutakan fór fram viðeigandi fyrir þinn aldur?

- ₁ Nei
₂ Já

12. Var biðstofan eða sú aðstaða þar sem þú beiðst góð eða slæm?

- ₁ MJög slæm
₂ Frekar slæm
₃ Hvorki slæm né góð
₄ Frekar góð
₅ MJög góð

LÆKNISSKOÐUN

Næst spyrjum við um læknisskoðun sem þú kannt að hafa farið í.

13. Fórst þú í læknisskoðun í tengslum við umrætt mál?

- ₁ Nei → Svarar næst spurningu 19
₂ Já

14. Fór sú læknisskoðun fram í Barnahúsi, á Neyðarmóttöku eða annars staðar?

- ₁ Barnahúsi
₂ Neyðarmóttöku
₃ Annars staðar, hvar? _____

15. Fékkstu upplýsingar um hvað myndi eiga sér stað í læknisskoðuninni áður en hún fór fram?

- ₁ Já
₂ Nei

16. Var foreldri eða annar náinn aðstandandi þinn viðstaddur læknisskoðunina?

- ₁ Nei
₂ Já → Hver var viðstödd/viðstaddur? _____

17. Hvernig var viðmót læknisins sem framkvæmdi skoðunina? Var hann notalegur eða ónotalegur í þinn garð?

- ₁ Mjög ónotalegur
₂ Frekar ónotalegur
₃ Hvorki notalegur né ónotalegur
₄ Frekar notalegur
₅ Mjög notalegur

18. Fékkstu upplýsingar um hvað kom út úr læknisskoðuninni?

- ₁ Já
₂ Nei

MEÐFERÐ

Næstu spurningar snúa að meðferðarþjónustu Barnahúss og líðan þinni á meðan þjónustunni stóð.

19. Först þú í meðferðarviðtöl hjá Barnahúsi?

- ₁ Nei → Svarar næst spurningu 30
- ₂ Já

20. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvers konar hegðun þú gætir átt von á að sýna í kjölfar þess sem kom fyrir þig?

- ₁ Nei → Svarar næst spurningu 22
- ₂ Já

21. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa hegðun? (Spurning til þeirra sem svara spurningu 20 játandi)

- ₁ Mjög óskýrar
- ₂ Frekar óskýrar
- ₃ Hvorki skýrar né óskýrar
- ₄ Frekar óskýrar
- ₅ Mjög óskýrar

22. Gaf meðferðaraðili Barnahúss þér upplýsingar um hvernig þér gæti liðið í kjölfar þess sem kom fyrir þig?

- ₁ Nei → Svarar næst spurningu 24
- ₂ Já

23. Fékkstu skýrar eða óskýrar upplýsingar um hvernig þú gætir tekist á við þessa líðan? (Spurning til þeirra sem svara spurningu 22 játandi)

- ₁ Mjög óskýrar
- ₂ Frekar óskýrar
- ₃ Hvorki skýrar né óskýrar
- ₄ Frekar óskýrar
- ₅ Mjög óskýrar

24. Var spurningum sem þú hafðir um meðferðina svarað af starfsfólki Barnahúss?

- ₁ Nei
- ₂ Já, sumum
- ₃ Já, öllum
- ₄ Hafði engar spurningar

25. Ef tekið er mið af þeim aðstæðum sem þú varst í telur þú að þér hafi liðið vel eða illa á meðan þú varst í meðferð á vegum Barnahúss?

- ₁ Mjög illa
- ₂ Frekar illa
- ₃ Hvorki illa né vel
- ₄ Frekar vel
- ₅ Mjög vel

26. Hvernig leið þér eftir meðferðina í Barnahúsi? _____

27. Leið þér á heildina litið betur, eins eða verr eftir meðferðina í Barnahúsi, samanborið við hvernig þér leið áður en meðferð hófst?

- ₁ Leið betur
₂ Leið eins
₃ Leið verr

28. Þá koma spurningar sem snúa að tímasetningum og stundvísi.

	Já	Nei
a) Var þér boðið meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss með góðum fyrirvara?	☐ ₁	☐ ₂
b) Þurftir þú að bíða lengi eftir að fá meðferðarviðtal hjá starfsmanni Barnahúss?	☐ ₁	☐ ₂

29. Stóðust bókaðir meðferðartímar hjá starfsfólki Barnahúss alltaf, oft, stundum, sjaldan eða aldrei?

- ₁ Alltaf
₂ Oft
₃ Stundum
₄ Sjaldan
₅ Aldrei

HEILDARMAT

30. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingum um samskipti þín við starfsmenn Barnahúss, framkomu þeirra og viðmót.

	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki né	Frekar sammála	Mjög sammála
a) Símtölum eða skilaboðum þínum til starfsfólks Barnahúss var greiðlega svarað	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
b) Starfsfólk Barnahúss tók vel á mót þér	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
c) Það var hlustað á það sem þú hafðir að segja	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
d) Starfsfólk Barnahúss var almennilegt við þig	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅
e) Þú gast treyst starfsfólki Barnahúss	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄	☐ ₅

Barn sem að grunur leikur á að hafi sætt kynferðislegu ofbeldi þarf að ganga í gegnum ákveðið ferli sem getur falið í sér skýrslutöku, læknisskoðun og meðferð. Sumt í þessu ferli getur reynst jákvætt en annað neikvætt. Nú að lokum koma nokkrar spurningar um ferlið sem þú þurftir að ganga í gegnum.

31. Hvað fannst þér jákvæðast eða gagnlegast í ferlinu? _____

VIÐAUKI III: BRÉF TIL ÞÁTTTAKENDA

Reykjavík, 11. október 2010

Kæri viðtakandi

Um þessar mundir er að fara í gang könnun meðal foreldra/forráðamanna barna sem nýttu sér þjónustu Barnahúss á árunum 2007-2009. Þau ungmenni sem náð hafa 18 ára aldri þegar könnunin fer fram eru beðin um að svara könnuninni sjálf.

Markmið könnunarinnar er að meta þjónustu Barnahúss, koma auga á það sem betur mætti fara og styrkja það sem gott er. Upplýsingarnar munu hjálpa til við að bæta starfsemi Barnahúss í framtíðinni og bæta hag þeirra sem þangað leita. Barnaverndarstofa stendur fyrir könnuninni en að framkvæmd hennar standa Anna Kristín Newton og Elín Hjaltadóttir Evans, sjálfstætt starfandi sálfræðingar, í samstarfi við Rannsóknastofnun í barna- og fjölskylduvernd og Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands. Könnunin hefur verið tilkynnt til Persónuverndar.

Á næstu dögum verður hringt til þín og þú beðin/n að svara spurningum um þjónustu Barnahúss. Hægt er velja hvort spurningunum er svarað í síma eða í gegnum Netið. Þegar hringt er í þig er sjálfsagt að biðja spyrillinn að hringja á öðrum tíma eða í annað símanúmer ef það hentar betur. Ef þú kýst að svara á Netinu mun spyrillinn taka niður pósthafang þitt og senda þér könnunina á tölvutæku formi.

Könnunin samanstendur af 35 spurningum er varða samskipti, umhverfi og þjónustu Barnahúss og tekur um 10 mínútur að svara henni.

Þér er ekki skylt að taka þátt í könnuninni né að svara öllum spurningum hennar en ánægjulegt væri ef þú værir reiðubúin(n) til þátttöku. Farið verður með öll gögn samkvæmt fyrirmælum Persónuverndar. Nafn þitt eða barnsins mun hvergi koma fram við úrvinnslu könnunarinnar og Félagsvísindastofnun gætir þess að ómögulegt verði að rekja svör til einstaklinga.

Framlag þitt til könnunarinnar er mjög mikilvægt til að niðurstöður hennar verði sem áreiðanlegastar. Svör þín munu hjálpa okkur að bæta starfsemi Barnahúss í framtíðinni og bæta hag þeirra sem þangað leita.

Ef þú óskar eftir frekari upplýsingum er þér er velkomið að hafa samband við Önnu Kristínu Newton, sálfræðing (s: 694-9077, anna.k.newton@gmail.com) eða Heiði Hrund Jónsdóttur, verkefnisstjóra Félagsvísindastofnunar HÍ (s: 525-4167, hhj@hi.is).

Virðingarfyllt,

f.h. Rannsóknastofnunar í barna- og fjölskylduvernd

Sigrún Júlíusdóttir
Formaður stjórnar

f.h. Félagsvísindastofnunar

Guðbjörg Andrea Jónsd.
Forstöðumaður

f.h. Barnahúss

Ólöf Ásta Farestveit
Forstöðumaður